Tekniska nämndens oktoberrapport januari-oktober 2026

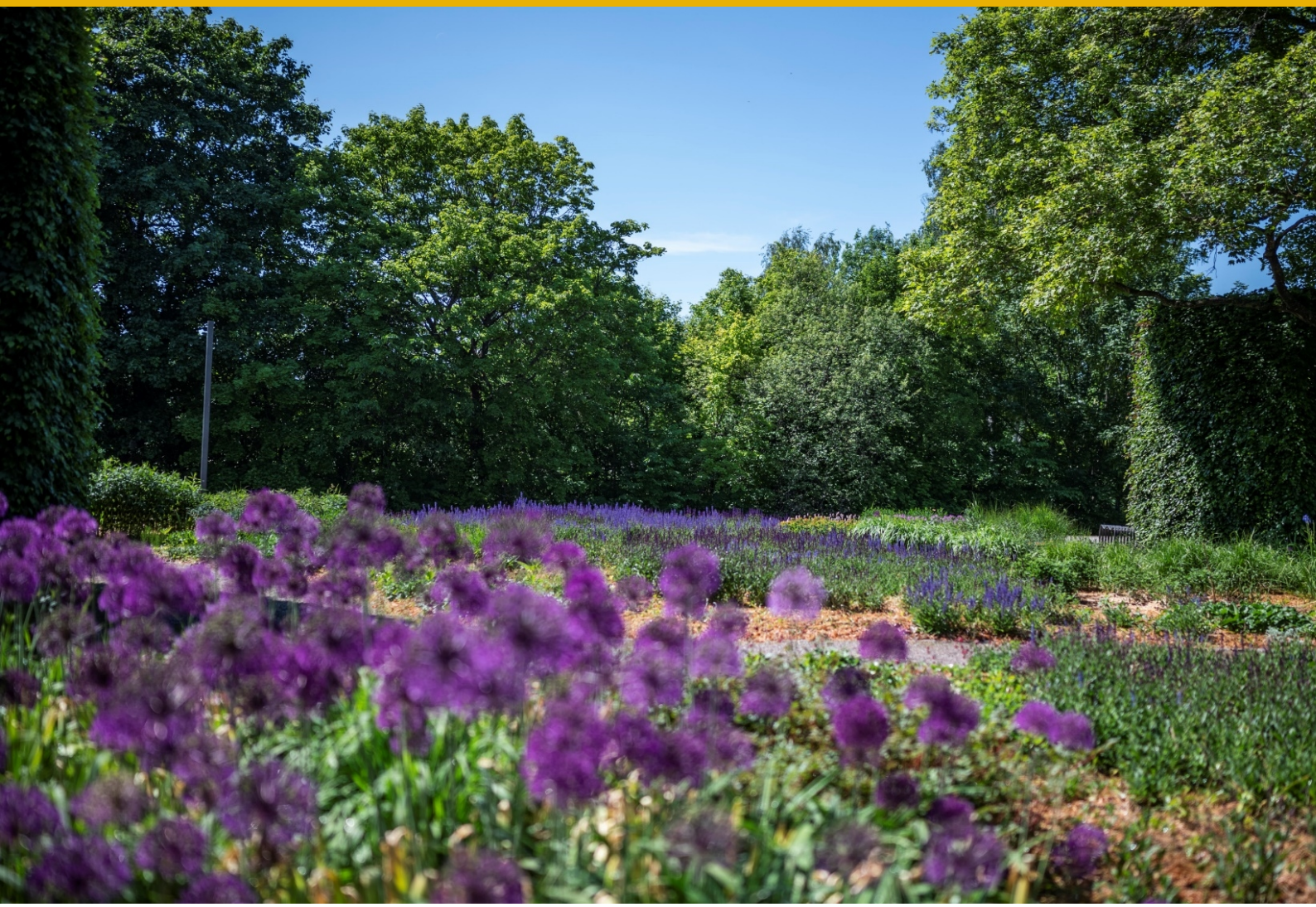

ENKÖPINGS KOMMUN

Ärendenummer: TN2026/583
Datum: 2026-11-09

Tekniska nämnden
Samuel Sedvall
Verksamhetscontroller
samuel.sedvall@enkoping.se

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning 4

2 Kommunens styrmodell 5

2.1 Årshjul 7

3 Uppdrag och ansvar....8

4 Nämndens resultat 11

4.1 Nämndens volymer 14

4.2 Ekonomisk analys 15

4.3 Åtgärder för budget i balans....24

5 Investeringar....28

5.1 Investeringar, enskilda projekt 30

6 Verksamheten för vatten- och avlopp 40

6.1 Sammanfattning....40

6.2 Uppdrag och ansvar....41

6.3 VA:s resultat....42

6.4 Investeringar VA....49

1 Sammanfattning

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens fastigheter, allmänna platser, måltidsservice, städservice, samhällsbetalda resor samt vatten- och avloppsverksamhet. Under 2026 har verksamheten fortsatt att utveckla kommunens tekniska infrastruktur och offentliga miljöer med fokus på hållbarhet, energieffektivisering, robusthet och långsiktig ekonomisk hållbarhet.

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet redovisar per oktober ett resultat om 144,8 miljoner kronor, vilket är 22,0 miljoner kronor bättre än budget. Avvikelsen förklaras främst av lägre personalkostnader, senarelagda verksamhetsinsatser samt förskjutningar inom investeringsverksamheten. Helårsprognosen uppgår till 204,9 miljoner kronor jämfört med budgeterade 194,5 miljoner kronor, vilket innebär ett prognostiserat underskott om 10,4 miljoner kronor. Underskottet förklaras framför allt av ökade kostnader inom vinterväghållning, lokalbanken samt kostnader för rivningar, saneringar och utrangeringar.

VA-verksamheten redovisar ett resultat om 23,7 miljoner kronor för perioden, vilket är 15,8 miljoner kronor bättre än budget. Helårsprognosen uppgår till 13,0 miljoner kronor jämfört med budgeterade 8,8 miljoner kronor, vilket motsvarar ett överskott om 4,2 miljoner kronor. De positiva avvikelserna förklaras främst av lägre personalkostnader till följd av vakanser samt tidsförskjutningar inom underhålls- och investeringsverksamheten.

Investeringsverksamheten är fortsatt omfattande. För de skattefinansierade verksamheterna uppgår helårsprognosen till 516,9 miljoner kronor jämfört med budgeterade 684,4 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse om 167,5 miljoner kronor. Inom VA-verksamheten prognostiseras investeringarna uppgå till 437,7 miljoner kronor jämfört med budgeterade 645,7 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse om 207,9 miljoner kronor. Avvikelserna förklaras huvudsakligen av förändrade tidplaner, försenad projektering och senarelagda investeringar snarare än minskade investeringsbehov.

Under året har arbetet med fjärravlästa vattenmätare, nya verksamhetssystem och förbättrad informationshantering fortsatt för att stärka verksamheternas effektivitet och robusthet. Samtidigt har vattenläckor, ökade saneringsbehov och utmaningar i äldre anläggningar tydliggjort behovet av fortsatta investeringar i ledningsnät, fastigheter och tekniska anläggningar.

Framåt bedöms verksamheten påverkas av fortsatt höga investeringsbehov, ökade krav på klimatanpassning, energieffektivisering, beredskap och digitalisering samt behovet av att anpassa lokalförsörjning och verksamheter till en lägre befolkningstillväxt än tidigare prognostiserat. Samtidigt fortsätter arbetet med effektiviseringar, utvecklade arbetssätt och stärkt ekonomisk styrning för att skapa långsiktigt hållbara verksamheter och säkerställa att kommunens tekniska infrastruktur och samhällsviktiga funktioner kan möta framtidens behov.

2 Kommunens styrmodell

All styrning i Enköpings kommun tar sin utgångspunkt i kommunens vision. Visionen är gemensam för hela kommunkoncernen och fungerar som en ledstjärna för kommunens utveckling i sin helhet. Det är kommunfullmäktige som beslutar om kommunens vision. Medborgarfokus och ett hållbart förhållningssätt ska genomsyra allt vi gör.

Vart fjärde år beslutar kommunfullmäktige om en långsiktig plan för kommunkoncernen. Den långsiktiga planen utgör den politiska viljan och anger färdriktningen för kommunkoncernen de kommande fyra åren. Kommunfullmäktige beslutar även om andra styrdokument som avser hela kommunen/koncernen.

Varje nämnd, bolag och förbund ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet med utgångspunkt i grunduppdraget, de ekonomiska förutsättningarna samt kommunfullmäktiges politiska målbild och mål, uppdrag/satsningar och övriga beslut.

Förutom de politiska nivåerna i vår styrning har även förvaltningar, avdelningar och enheter ett ansvar för sitt eget grunduppdrag. Med god kvalitet som utgångspunkt och inom sina ekonomiska förutsättningar har de mandat att utveckla den egna

verksamheten genom att definiera utvecklingsmål för verksamheten och genomföra aktiviteter för att nå målen.

Systematisk planering, uppföljning och analys är en central och viktig del i styrmodellen. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal. Kommunkoncernens gemensamma uppföljning sker vid fyra tillfällen per år. Det gäller perioderna januari-mars, januari-augusti, januari-oktober och för helåret.

2.1 Årshjul

Kommunens årshjul beslutades av kommunstyrelsen i ärendet "Tidplan för planering och uppföljning 2026" den10 juni 2025 (KS2025/188).

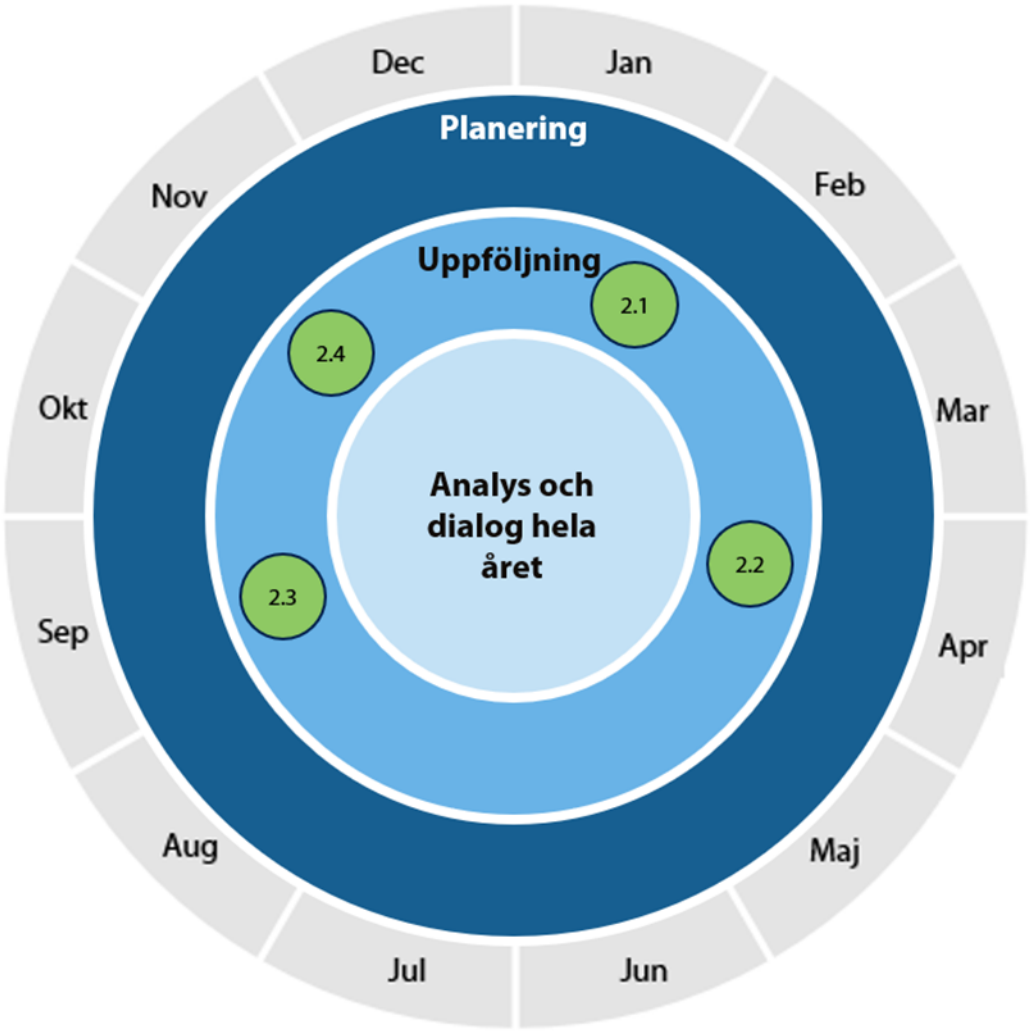

Vi följer upp vårt arbete via

- verksamhetsberättelse samt årsredovisning 2025 (2.1)
- kvartalsrapport mars 2026 (2.2)
- delårsrapport augusti 2026 (2.3)
- **ekonomisk rapport oktober 2026 (2.4)**

3 Uppdrag och ansvar

Tekniska nämnden har det samlade ansvaret för att planera, förvalta och utveckla kommunens fysiska infrastruktur, vatten och avlopp, offentliga miljöer, kommunägda fastigheter, måltidsservice samt samhällsbetalda resor. Uppdraget är centralt för att säkerställa fungerande samhällsservice, en hållbar utveckling och en god livsmiljö för invånare, näringsliv och besökare. Nämndens ansvar regleras i kommunens reglemente och styrs av ett flertal lagar och förordningar, däribland väglagen, plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen och lagen om färdtjänst.

Teknik- och serviceförvaltningen utgör tekniska nämndens tjänstemannaorganisation och ansvarar för att omsätta nämndens uppdrag i praktisk verksamhet. Förvaltningen har cirka 370 medarbetare och bedriver både skattefinansierad och taxefinansierad verksamhet. Organisationen är uppdelad i fem huvudverksamheter: Fastighet, Allmän plats, Vatten och avlopp, Måltidsservice samt Stab. Tillsammans svarar dessa för planering, genomförande och förvaltning av verksamheter som är avgörande för kommunens funktion, utveckling och långsiktiga hållbarhet.

Fastighet
Fastighetsverksamheten ansvarar för att tillgodose kommunens samlade lokalbehov på ett ändamålsenligt, kostnadseffektivt och långsiktigt hållbart sätt. Uppdraget omfattar att säkerställa att verksamheter inom förskola, skola, vård och omsorg, kontor samt övriga samhällsfunktioner har tillgång till funktionella och anpassade lokaler, både på kort och lång sikt. I uppdraget ingår att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens fastighetsbestånd. Detta innefattar även ansvar för fastighetsägarrollen, inklusive avtal, drift, underhåll och utveckling av fastigheterna. Fastighetsverksamheten ansvarar även för facility management inom kommunens fastigheter. Den första etappen omfattar kommunhuset. I nästa steg prövas en modell för Westerlundska gymnasiet, som därefter kommer att breddas till alla kommunens verksamheter. Baserat på Verksamheten har en central roll i genomförandet av kommunens investeringsprojekt kopplade till lokalförsörjning samt i arbetet med energieffektivisering och hållbar utveckling av befintliga byggnader. Fastighetsverksamheten ansvarar också för att säkerställa en strategisk utveckling av lokalbeståndet utifrån demografiska förändringar och verksamheternas långsiktiga behov.

Lokalenheten är en integrerad del av verksamheten och ansvarar för lokalvård i det kommunala fastighetsbeståndet. Uppdraget omfattar regelbunden städning med fokus på kvalitet, hygien och en god arbetsmiljö, samt samordning av lokalvårdsinsatser i relation till lokalernas användning.

Inom lokalenheten ingår även facility management, vilket omfattar kontorsstöd och samordning av vissa kommungemensamma funktioner i kommunhuset. Denna verksamhet är under utveckling. Verksamheten finansieras delvis genom ramjusteringar och delvis genom intern debitering till övriga förvaltningar, i enlighet med fastställda fördelningsprinciper.

Allmän plats
Verksamheten Allmän plats ansvarar för att planera, utveckla och underhålla kommunens gator, vägar, torg, parker, grönområden, lekplatser samt gång- och cykelvägar, det vill säga de ytor som enligt detaljplan utgör allmän platsmark. Uppdraget omfattar främst drift och underhåll av det kommunala vägnätet, inklusive snöröjning, reparationer och trafiksäkerhetsåtgärder. Ansvaret regleras bland annat genom väglagen (1971:948).

Verksamheten har en central roll i att skapa trygga, tillgängliga och attraktiva miljöer för invånare och besökare. Arbetet bedrivs utifrån ett helhetsperspektiv där grönstruktur, användning och flöden, ytors funktion och beläggning samt gestaltning samverkar för att skapa hållbara och välfungerande offentliga miljöer. Verksamheten är samtidigt i hög grad väderberoende, vilket innebär att kostnadsnivåerna kan variera mellan år, särskilt avseende vinterväghållning. Detta ställer krav på god planering, uppföljning och flexibilitet i resursanvändningen.

I uppdraget ingår även ansvar för samhällsbetalda resor samt samordning av kommunens fordon, vilket bidrar till en effektiv resursanvändning och en samordnad transportstruktur inom kommunen.

Vatten och avlopp
Verksamheten Vatten och avlopp ansvarar för kommunens dricksvattenförsörjning, avloppsrening och dagvattenhantering. Uppdraget är att säkerställa en trygg och säker tillgång till rent dricksvatten samt att avloppsvatten och dagvatten tas om hand på ett miljömässigt hållbart sätt. Arbetet präglas av höga krav på kvalitet, säkerhet och långsiktighet, där drift, underhåll och förnyelse av anläggningar och ledningsnät utgör centrala delar. Verksamheten har en avgörande betydelse för att skydda människors hälsa, värna vattenmiljöer och säkerställa samhällsviktig infrastruktur.

Genom åtgärder för att minska läckage, utveckla hållbara dagvattenlösningar och stärka ledningsnätens funktion bidrar verksamheten till att minska påverkan på klimat och miljö samt till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Verksamheten står samtidigt inför omfattande investeringsbehov kopplade till åldrande anläggningar, ökade lagkrav och ett förändrat klimat med exempelvis ökad nederbörd och skyfall. Detta ställer krav på långsiktig planering, prioritering och finansiering inom ramen för VA-taxan. Underfinansiering eller uppskjutna åtgärder innebär en ökad risk för driftstörningar, miljöpåverkan och ökade kostnader på sikt.

Måltidsservice
Måltidsservice ansvarar för kommunens kök inom förskola, skola och äldreomsorg. Uppdraget är att leverera näringsriktiga, säkra och kvalitativa måltider som utformas efter brukarnas behov och bidrar till hälsa, välbefinnande och goda matvanor.

Verksamheten har en viktig roll i kommunens arbete med folkhälsa och hållbar utveckling. Arbetet präglas av ett tydligt hållbarhetsperspektiv, där en stor andel av livsmedlen är svenskproducerade och minst en fjärdedel av inköpen utgörs av ekologiska varor. Menyerna planeras utifrån säsong och med hänsyn till livsmedlens klimatpåverkan.

Ett systematiskt arbete bedrivs för att minska matsvinnet i alla led, vilket bidrar till både minskad miljöpåverkan och en mer kostnadseffektiv verksamhet. Verksamheten behöver samtidigt kontinuerligt anpassas till förändrade förutsättningar, såsom variationer i elev- och brukarnivåer samt ökade krav på effektivitet och kostnadskontroll.

Förvaltningsstab
Staben är förvaltningens gemensamma stöd och arbetar bland annat med uppföljning, kvalitetsutveckling, internkontroll och processamordning. Här samordnas insatser som skapar förutsättningar för hela förvaltningen att leverera med kvalitet, transparens och effektivitet.

4 Nämndens resultat

Sammanfattning

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet redovisar per oktober 2026 ett nettoutfall om 144,8 miljoner kronor, vilket är 22,0 miljoner kronor lägre än periodens budget. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av att vissa planerade åtgärder inom allmän plats och fastighetsverksamheten har senarelagts samt att kapitalkostnader ännu inte fullt ut har belastat resultatet då investeringar aktiveras först när projekten färdigställs.

Verksamhetens intäkter ligger sammantaget i nivå med budget medan kostnaderna understiger budget för perioden. Detta förklaras främst av tidsförskjutningar i genomförandet av planerade åtgärder samt lägre personalkostnader än budgeterat under delar av året. Samtidigt finns avvikelser inom vissa verksamhetsområden där kostnaderna överstiger budget.

Helårsprognosen för 2026 uppgår till 204,9 miljoner kronor jämfört med budgeterade 194,5 miljoner kronor, vilket innebär ett prognostiserat underskott om 10,4 miljoner kronor. Underskottet bedöms främst bero på ökade kostnader för vinterväghållning till följd av en snörik vinter, högre driftkostnader inom verksamheten samt avvikelser kopplade till tidsförskjutningar inom fastighetsverksamheten. Under året har även vissa planerade åtgärder inte kunnat genomföras enligt plan med anledning av externa förutsättningar och förändrade tidplaner.

Trots att utfallet per oktober är starkare än budget bedöms nämnden inte fullt ut kunna kompensera för de kostnadsökningar som beräknas uppstå under resterande del av året. Sammantaget prognostiseras därför ett underskott motsvarande 10,4 miljoner kronor vid årets slut. Detta motsvarar cirka fem procent av nämndens budgeterade nettokostnad för 2026.

Resultaträkning

Resultaträkning (mnkr)	Utfall jan-okt 2026	Budget jan-okt 2026	Avvikelse utfall mot budget jan-okt 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget
Taxor och avgifter	27,3	27,7	**-0,4**	33,2	33,1	**-0,2**
Bidrag (intäkter)	7,9	8,4	**-0,5**	10,1	10,5	**0,4**
Övriga intäkter	540,8	540,8	**0,0**	654,2	645,6	**-8,6**
Summa intäkter	**576,0**	**576,8**	**-0,8**	**697,5**	**689,2**	**-8,3**
Personalkostnader	-153,8	-164,2	**10,5**	-197,1	-184,6	**12,5**
Bidrag (kostnader)	-0,3	-1,3	**1,0**	-1,5	-1,4	**0,1**
Köp av verksamhet	-25,1	-22,8	**-2,4**	-27,3	-28,5	**-1,2**
Lokalhyror	-116,8	-117,1	**0,3**	-140,3	-140,3	**0,1**
Övriga driftskostnader	-225,0	-230,7	**5,7**	-276,6	-287,8	**-11,1**
Kapitaltjänstkostnader	-199,8	-207,6	**7,8**	-249,1	-251,5	**-2,4**
Summa kostnader	**-720,8**	**-743,7**	**22,9**	**-892,0**	**-894,0**	**-2,0**
Summa totalt (mnkr)	**-144,8**	**-166,8**	**22,0**	**-194,5**	**-204,9**	**-10,4**

Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Utfall jan-okt 2026	Budget jan-okt 2026	Avvikelse utfall mot budget jan-okt 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget
Gatu-/Trafik-/Parkyta	-86,2	-91,6	**5,4**	-109,9	-108,8	**1,2**
Vinterväghållning	-14,1	-12,9	**-1,2**	-15,5	-16,9	**-1,4**
Samhällsbetalda resor, kommungem.	-10,6	-11,4	**0,8**	-13,7	-13,4	**0,3**
Fordonssamordning kommungem.	2,3	0,0	**2,3**	0,0	2,5	**2,5**
TOTALT Allmän plats	**-108,6**	**-115,9**	**7,3**	**-139,1**	**-136,5**	**2,5**
Teknisk nämnd	-0,9	-1,1	**0,2**	-1,3	-1,0	**0,3**
Stab	-0,5	-2,4	**1,9**	-2,9	-1,5	**1,4**
Måltidsservice	2,7	0,0	**2,7**	0,0	1,0	**1,0**
Städservice	-0,7	0,0	**-0,7**	0,0	-0,7	**-0,7**
Fastighet	1,5	-4,8	**6,2**	0,0	-2,5	**-2,5**
Strategisk lokalförsörjning	-3,3	-4,2	**0,9**	-5,1	-5,1	**0,0**
TOTALT löpande drift Teknisk nämnd	**-109,8**	**-128,5**	**18,6**	**-148,4**	**-146,2**	**2,1**
Lokalbank	-9,2	-5,2	**-4,0**	-6,3	-11,3	**-5,0**
Specialfastigheter	-3,4	-2,6	**-0,9**	-3,1	-4,0	**-0,9**
Lokalkostnader ej hyresgrundande	-22,3	-30,6	**8,2**	-36,7	-43,3	**-6,6**
TOTALT ej löpande drift Teknisk nämnd	**-34,9**	**-38,4**	**3,4**	**-46,1**	**-58,5**	**-12,5**
Totalt (mnkr)	**-144,8**	**-166,8**	**22,0**	**-194,5**	**-204,9**	**-10,4**

4.1 Nämndens volymer

Verksamheter med volymuppräkning i RFM	Volymenhet	Volym budget enligt beslutad nämndplan	Volym prognos helår	Avvikelse volym prognos mot beslutad budget	Avvikelse prognos mot budget utifrån volym (mnkr)	Avvikelse prognos mot budget i driftsredovisningen (mnkr)
Färdtjänst	Antal km	337 000	337 000	0	-0	
Park	Yta i kvadratmeter	6 136 264	6 136 264	0	-0	
Övriga resor	Befolkning½	49 038	48 989	-49	0	
Gata	Kvadratmeteryta	1 087 459	1 087 459	0	-0	
Trafik	Kvadratmeteryta	274 065	274 065	0	-0	

De volymer som ligger till grund för resursfördelningsmodellen bedöms sammantaget utvecklas i enlighet med budget under 2026. Inom allmän plats prognostiseras omfattningen av förvaltade gatu-, park- och trafikytor ligga i nivå med de volymer som beslutades i nämndplanen. Även färdtjänstens volymer, mätt i antal kilometer, bedöms följa budget.

För övriga resor prognostiseras en något lägre volym än budgeterat. Avvikelsen förklaras av att befolkningsutvecklingen under året varit något lägre än de antaganden som låg till grund för budgeten. Den lägre volymen bedöms dock inte medföra någon avvikelse av betydelse.

4.2 Ekonomisk analys

Resultaträkning för tekniska nämnden

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet redovisar per oktober 2026 ett utfall om 144,8 miljoner kronor, vilket är 22 miljoner kronor lägre än periodens budget. Det positiva utfallet förklaras främst av lägre kostnader inom den löpande driften till följd av vakanta tjänster, senarelagda verksamhetsinsatser och tidsförskjutningar i planerade åtgärder. Även kapitalkostnaderna understiger budget för perioden eftersom flera investeringsprojekt ännu inte har färdigställts och aktiverats i den takt som budgeterats.

Helårsprognosen uppgår till 204,9 miljoner kronor jämfört med budgeterade 194,5 miljoner kronor, vilket innebär ett prognostiserat underskott om 10,4 miljoner kronor. Skillnaden mellan periodens positiva utfall och helårsprognosen förklaras huvudsakligen av att flera kostnader väntas belasta verksamheten under årets sista månader när planerade åtgärder genomförs, projekt färdigställs och slutregleringar sker. Därutöver påverkas helårsresultatet av ökade kostnader för vinterväghållning samt högre kostnader för lokaler som inte ingår i den ordinarie hyresmodellen.

Intäkter

Intäkterna uppgår till 576,0 miljoner kronor per oktober, vilket är 0,8 miljoner kronor lägre än budget. För helåret prognostiseras intäkterna understiga budget med 8,3 miljoner kronor. Den huvudsakliga förklaringen är lägre hyresintäkter inom fastighetsverksamheten till följd av uppsagda lokaler och senarelagda verksamhetsflyttar. Försenad inflyttning i delar av Lillsidanskolan innebär att planerade hyresintäkter inte erhålls i den omfattning som budgeterats under året.

Samtidigt utvecklas intäkterna inom fordonssamordningen starkare än budgeterat, vilket delvis motverkar den negativa avvikelsen. Sammantaget bedöms dock de lägre hyresintäkterna vara den dominerande förklaringen till att intäkterna inte når budgeterad nivå.

Kostnader

Kostnaderna uppgår till 720,8 miljoner kronor per oktober jämfört med budgeterade 743,7 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv avvikelse om 22,9 miljoner kronor. Avvikelsen är i huvudsak hänförlig till personalkostnader, övriga driftskostnader och kapitaltjänstkostnader, där kostnaderna belastat verksamheten i en lägre takt än vad som förutsattes i budgeten. För helåret prognostiseras kostnaderna uppgå till 894 miljoner kronor, vilket är 2 miljoner kronor högre än budget.

Personalkostnaderna understiger budget med 10,5 miljoner kronor för perioden och prognostiseras vara 12,5 miljoner kronor lägre än budget vid årets slut. Avvikelsen beror främst på vakanta tjänster inom allmän plats, staben och måltidsservice samt lägre kostnader för timanställd personal inom städservice. Under året har verksamheterna också anpassat bemanning och resursutnyttjande utifrån förändrade

uppdrag och behov, vilket bidragit till den positiva budgetavvikelsen. En del av avvikelsen bedöms vara tillfällig och kopplad till fördröjda rekryteringar, medan en del består av mer varaktiga effektiviseringar och anpassningar av verksamheten.

Kostnaderna för köp av verksamhet överstiger budget med 2,4 miljoner kronor under perioden. Den huvudsakliga förklaringen är vinterväghållningen där den snörika vintern medfört fler insatser och högre entreprenadkostnader än budgeterat. Vinterväghållningen är en väderberoende verksamhet där kostnadsutfallet kan variera betydligt mellan åren, och årets vinter har inneburit ett högre resursbehov än normalt. Prognosen är att kostnaderna kommer att överstiga budget även vid årets slut, med 1,2 miljoner kronor.

Lokalhyrorna visar på en positiv avvikelse med 0,3 miljoner kronor jämfört med budget och helårsprognosen redovisar ett överskott på 0,1 miljoner kronor jämfört mot helårsbudget. Detta förklaras bland annat av förändringar i lokalbeståndet och uppdaterade bedömningar av kostnadsutvecklingen utifrån gällande hyresavtal.

Övriga driftskostnader redovisar en positiv avvikelse på 5,7 miljoner kronor jämfört med budget per oktober. Den främsta orsaken är att flera planerade underhållsåtgärder, verksamhetsinsatser och utvecklingsaktiviteter ännu inte genomförts fullt ut. Inom både allmän plats och fastighetsverksamheten har vissa åtgärder senarelagts på grund av förändrade tidplaner, resursprioriteringar och externa förutsättningar. Detta innebär att kostnader som varit budgeterade för perioden förväntas uppstå senare under året. Av den anledningen prognostiseras övriga driftskostnader i stället överstiga budget vid årets slut med 11,1 miljoner kronor jämfört mot budget.

Kapitaltjänstkostnaderna understiger budget med 7,8 miljoner kronor per oktober. Orsaken är att flera investeringsprojekt, främst inom fastighetsverksamheten, ännu inte har färdigställts och aktiverats i anläggningsregistret. Så länge investeringarna inte är aktiverade uppstår inte de avskrivnings- och internräntekostnader som budgeten bygger på. Avvikelsen är därmed i huvudsak en tidsförskjutning och inte en besparing. När projekten färdigställs kommer kapitalkostnaderna att öka, vilket är den främsta orsaken till att helårsprognosen visar ett underskott mot budget med 2,4 miljoner kronor inom denna kostnadspost.

Resultaträkning per verksamhetsområde

Förvaltningens stab och teknisk nämnd

Förvaltningens stab och tekniska nämnd redovisar per oktober ett överskott om 2,1 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av lägre personalkostnader till följd av vakanta tjänster inom stabens verksamheter. Under året har rekryteringar avvaktats i samband med en översyn av förvaltningens framtida kompetens- och resursbehov, vilket medfört att budgeterade personalkostnader inte upparbetats i den omfattning som planerats. Verksamheterna har samtidigt kunnat upprätthålla sitt uppdrag utan att motsvarande kostnader uppstått under perioden.

Även lokalkostnaderna understiger budget, främst till följd av lägre kostnader än beräknat för lokalerna på Gnejsgatan. Sammantaget har de lägre personal- och

lokalkostnaderna bidragit till det positiva utfallet för perioden.

För helåret prognostiseras ett överskott om 1,7 miljoner kronor. Prognosen bygger på att delar av vakanssituationen kvarstår under återstoden av året samtidigt som verksamheten i övrigt bedöms utvecklas enligt plan. Avvikelsen bedöms huvudsakligen vara av tillfällig karaktär och hänförs till bemanningssituationen under året snarare än till varaktigt lägre kostnadsnivåer inom verksamheten. Detta innebär att resultatet inte bedöms ge någon bestående effekt på verksamhetens framtida resursbehov.

Allmän plats

Verksamheten för allmän plats, inklusive samhällsbetalda resor och fordonssamordning, redovisar per oktober ett överskott om 7,3 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen förklaras framför allt av vakanta tjänster inom verksamheten samt att vissa planerade åtgärder och verksamhetsinsatser har genomförts senare än planerat. Rekryteringar har i flera fall senarelagts i samband med analys av framtida kompetens- och kapacitetsbehov samt arbetet med att optimera resursanvändningen mellan egen personal och externa entreprenörer. Därutöver har vissa planerade åtgärder inom bland annat belysningsverksamheten inte kunnat genomföras fullt ut enligt plan. Lägre kapitalkostnader till följd av senarelagda investeringar och ännu ej aktiverade anläggningar har också bidragit till periodens positiva resultat.

Helårsprognosen uppgår till 136,5 miljoner kronor jämfört med budgeterade 139,1 miljoner kronor, vilket innebär ett prognostiserat överskott om 2,5 miljoner kronor. Prognosen påverkas av flera motverkande faktorer. Högre intäkter från försäljning av fordon bidrar positivt med 2,5 miljoner kronor och samhällsbetalda resor prognostiserar ett överskott om 0,3 miljoner kronor. Samtidigt belastas verksamheten av ökade kostnader för vinterväghållning om 1,4 miljoner kronor till följd av den snörika vintern. Inom Allmän plats bidrar också vakanta tjänster inom planering och utredning samt drift och underhåll av kommunens gatu-, trafik- och parkytor till lägre personalkostnader än budgeterat. De lägre personalkostnaderna har samtidigt skapat utrymme för att genomföra förstudier för Klosterparken till en kostnad om 2,1 miljoner kronor, trots att åtgärden inte fanns med i budgeten. Sammantaget bedöms verksamheten redovisa ett överskott vid årets slut trots högre kostnader för vinterväghållning och genomförandet av förstudien.

Vinterväghållningen har haft en betydande påverkan på verksamhetens ekonomi under året. Per oktober överstiger kostnaderna budget med 1,2 miljoner kronor, vilket främst beror på en snörik vinter med fler insatser för snöröjning och halkbekämpning än normalt samt ökade entreprenadkostnader. De högre kostnaderna har delvis kunnat hanteras inom verksamhetens ram genom lägre personalkostnader inom förvaltning och drift av kommunens gatu-, trafik- och parkytor. Helårsprognosen visar ett underskott om 1,4 miljoner kronor för vinterväghållningen. Avvikelsen bedöms huvudsakligen vara hänförlig till väderförhållanden, vilket innebär att det fortfarande finns en viss osäkerhet i prognosen beroende på väderutvecklingen under årets återstående månader.

Parkeringsverksamheten redovisar per oktober ett underskott om 0,7 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av lägre intäkter från felparkeringsavgifter än budgeterat, samtidigt som intäkterna från parkeringsavgifter utvecklats positivt under året. Sammantaget bedöms avvikelsen få en begränsad påverkan på helårsresultatet. Det finns dock fortsatt osäkerhet kring den framtida intäktsutvecklingen utifrån förändrade förutsättningar på området. Från och med 2027 påverkas verksamheten dessutom av förändrade momsregler för parkeringsverksamhet, vilket bedöms minska kommunens nettointäkter och kan medföra behov av budgetanpassningar under kommande planeringsperioder.

Färdtjänstverksamheten bedrivs sedan årsskiftet enligt ett nytt avtal. Under året har dialog förts med leverantören kring tolkningen av vissa avtalsvillkor, vilket medfört att vissa kostnader ännu inte har reglerats. Verksamheten redovisar därför ett överskott om 1,5 miljoner kronor per oktober. Helårsprognosen visar ett mindre överskott jämfört med budget. Prognosen innehåller en viss osäkerhet eftersom kostnadsutvecklingen påverkas både av utfallet av den pågående avtalsdialogen och av volymerna för resor under årets sista månader, då efterfrågan på färdtjänst traditionellt kan variera.

Implementeringen av den organisationsförändring som genomfördes i december 2025 har fortsatt under året. Syftet med förändringen har varit att tydliggöra ansvarsfördelningen, stärka samordningen inom verksamheten och skapa bättre förutsättningar för planering, prioritering och genomförande. Arbetet har bedrivits parallellt med den ordinarie verksamheten, samtidigt som uppdraget att förvalta och utveckla kommunens gatu-, trafik- och parkytor samt samhällsbetalda resor har upprätthållits. Implementeringen bedöms successivt bidra till en mer effektiv resursanvändning och ökad genomförandeförmåga inom verksamheten.

Sammantaget präglas resultatet av både tillfälliga och strukturella faktorer. Högre kostnader för vinterväghållning påverkar ekonomin negativt, medan vakanta tjänster, senarelagda åtgärder och lägre kapitalkostnader bidrar till överskottet. Verksamheten bedöms trots dessa variationer kunna genomföra sitt uppdrag inom tilldelade ekonomiska ramar och samtidigt fortsätta det utvecklingsarbete som syftar till en långsiktigt hållbar och effektiv förvaltning av kommunens offentliga miljöer.

Måltidsservice

Måltidsservice redovisar per oktober ett överskott om 2,7 miljoner kronor. Resultatet är starkare än vid delårsbokslutet och visar att verksamheten har kunnat anpassa kostnader och bemanning till förändrade förutsättningar under året. Helårsprognosen uppgår till ett överskott om 1,0 miljon kronor. Med en omsättning på cirka 105 miljoner kronor motsvarar avvikelsen knappt en procent av verksamhetens budget, vilket innebär att verksamheten bedöms vara i god ekonomisk balans. Prognosen speglar en verksamhet med god kostnadskontroll och förmåga att hantera förändringar i volymer och efterfrågan utan att det får någon väsentlig påverkan på det ekonomiska resultatet.

Det prognostiserade överskottet förklaras främst av högre intäkter än budgeterat. Under året har två fristående förskolor tillkommit som kunder och försäljningen av matlådor till hemmaboende har utvecklats positivt, vilket har stärkt verksamhetens

intäkter. Därutöver har ersättningar för lönebidragsanställningar blivit högre än beräknat. På kostnadssidan har sjukskrivningar inom administrationen endast delvis ersatts, vilket medfört lägre personalkostnader än budgeterat.

Under året har verksamheten anpassat sig till förändrade volymer, framför allt inom förskolan där barnantalet utvecklats annorlunda än vad som låg till grund för planeringen. Bemanningen har därför successivt anpassats till verksamhetens behov samtidigt som arbetet med att minska matsvinnet har fortsatt. Åtgärderna har bidragit till en effektivare resursanvändning och en dämpad kostnadsutveckling, vilket delvis har kompenserat för de lägre intäkter som följer av minskade volymer inom förskole- och skolverksamheten. Detta har bidragit till att verksamheten kunnat upprätthålla en ekonomi i balans trots förändrade förutsättningar under året.

Den kafeteria som etablerades i kommunhuset under 2026 har följts upp under året. Utifrån genomförda analyser har prissättningen justerats för att bättre motsvara verksamhetens kostnader och skapa långsiktigt hållbara ekonomiska förutsättningar. De genomförda åtgärderna bedöms stärka verksamhetens ekonomiska hållbarhet och minska risken för framtida underskott.

Arbetet med att utveckla och optimera verksamhetens arbetssätt har fortsatt under 2026. Förutsättningarna för verksamheten förändrades i samband med den omställning som genomfördes inom äldreomsorgen under 2025, vilket påverkat både volymer och produktionsförutsättningar. En mer fullständig utvärdering av prissättning, produktionskostnader och resursbehov kan genomföras först när verksamheten har bedrivits under ett helt år med de nya förutsättningarna. Erfarenheterna från 2026 kommer att utgöra ett viktigt underlag för den fortsatta utvecklingen av verksamheten och framtida bedömningar av kostnadsnivåer och prissättning.

Måltidsservice visar en stabil ekonomisk utveckling och god förmåga att anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar. Genom anpassad bemanning, ett fortsatt arbete med att minska matsvinnet och ett aktivt fokus på effektiv resursanvändning har verksamheten kunnat upprätthålla både kvalitet och leveransförmåga. Sammantaget bedöms verksamheten ha god kontroll över ekonomi och verksamhet samt goda förutsättningar att avsluta året i nivå med prognosen.

Städservice

Städservice redovisar per oktober ett resultat i nivå med budget. Verksamheten prognostiserar ett resultat i balans vid årets slut, vilket innebär att verksamheten sammantaget bedöms kunna hantera årets avvikelser inom befintlig ekonomisk ram. Det finns dock en viss osäkerhet kopplad till eventuella tillkommande städuppdrag och tilläggsavtal under årets sista månader, då bemanning och resurser behöver kunna anpassas till förändrade behov.

Personalkostnaderna har utvecklats mindre gynnsamt än budgeterat till följd av hög sjukfrånvaro samt fortsatta utmaningar inom kompetensförsörjning och rekrytering. Detta har medfört behov av tillfälliga lösningar för att säkerställa leveransen av städtjänster och upprätthålla verksamhetens kvalitetsnivå.

På intäktssidan finns vissa osäkerheter till följd av förändringar i interna städavtal under året. Verksamheten har även påverkats av förseningen av Nya Lillsidanskolan. När inflyttning och verksamhetsstart senareläggs förskjuts de intäkter som är kopplade till städuppdraget, vilket har påverkat resultatet under perioden och krävt anpassningar av bemanning och resursplanering.

Under året har verksamheten arbetat aktivt med att anpassa organisation och bemanning till de förändrade förutsättningarna för att begränsa effekterna av de lägre intäkterna och samtidigt säkerställa leveransen till befintliga kunder. Sammantaget bedöms verksamheten ha goda förutsättningar att uppnå en budget i balans vid årets slut samtidigt som kvaliteten i leveransen av städtjänster upprätthålls.

Facility management

Från och med 2026 ansvarar tekniska nämnden för kommunens facility management-verksamhet. Verksamheten omfattar bland annat kontorsstöd, administration, samordning av tillhörande fordon samt hantering av gemensamma kostnader kopplade till kommunhuset. Genom att samla ansvaret inom tekniska nämnden skapas bättre förutsättningar för samordning, effektivisering och en mer sammanhållen förvaltning av kommunens interna servicefunktioner.

Verksamheten finansieras genom överförda budgetmedel samt genom att gemensamma kostnader fördelas mellan kommunens förvaltningar enligt en fastställd fördelningsnyckel. Modellen motsvarar den som sedan tidigare används för internhyror och städtjänster, vilket bidrar till en tydlig koppling mellan nyttjande och kostnadsansvar.

Under året har fokus varit att etablera verksamheten i sin nya organisatoriska tillhörighet och säkerställa att stödet till kommunens förvaltningar fungerar utan avbrott. Arbetet har omfattat såväl överföring av ansvar som utveckling av arbetssätt, processer och systemstöd. Etableringen har medfört ökade kostnader, framför allt kopplade till utveckling och anpassning av systemstöd. Per oktober redovisar verksamheten därför ett underskott om 0,6 miljoner kronor och helårsprognosen uppgår till ett underskott om 0,7 miljoner kronor.

Underskottet bedöms huvudsakligen vara hänförligt till uppstarts- och utvecklingskostnader av engångskaraktär. På längre sikt förväntas de genomförda investeringarna och den samlade organiseringen av verksamheten bidra till en mer effektiv hantering av kommunens gemensamma resurser och administrativa stödfunktioner samt skapa förutsättningar för ökad kostnadskontroll och ett mer enhetligt stöd till kommunens verksamheter.

Fastighet

Fastighetsverksamheten redovisar per oktober ett överskott om 6,2 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen för perioden förklaras främst av lägre drift- och kapitalkostnader än budgeterat till följd av förskjutningar i investeringsprojekt och senarelagda verksamhetsstarter. Helårsprognosen uppgår samtidigt till ett underskott om 2,5 miljoner kronor, vilket innebär att resultatet förväntas försämras under årets sista månader när ytterligare kostnader belastar verksamheten.

Den främsta orsaken till det prognostiserade underskottet är att intäkterna bedöms bli 8,7 miljoner kronor lägre än budget. Den enskilt största avvikelsen avser den försenade inflyttningen i Nya Lillsidanskolan, vilket medför cirka 5,0 miljoner kronor lägre hyresintäkter under året. Därutöver påverkas resultatet av uppsagda lokaler i Ljunggården och Kryddgården, vilket minskar intäkterna med cirka 2,2 respektive 1,3 miljoner kronor. Prognosen för Fordonsprogrammets lokal (Traktorcentralen) har även justerats ned med 1,1 miljoner kronor jämfört med budget.

Driftskostnaderna prognostiseras understiga budget. Detta förklaras dels av att Nya Lillsidanskolan tas i bruk först under 2027, vilket innebär att delar av de planerade driftkostnaderna skjuts fram, dels av återhållsamhet inom det löpande underhållet. För att begränsa det prognostiserade underskottet fortsätter verksamheten att prioritera underhållsåtgärder och styra de kostnader som är möjliga att påverka under årets återstående månader.

Även kapitalkostnaderna utvecklas lägre än budget. Flera investeringsprojekt har försenats, vilket innebär att avskrivningar och internräntor uppstår senare än planerat. Den största effekten är kopplad till Nya Lillsidanskolan, där det försenade färdigställandet innebär att budgeterade kapitaltjänstkostnader inte belastar verksamheten fullt ut under 2026. Avvikelsen är dock tillfällig och kostnaderna kommer successivt att uppstå när projekten färdigställs och tas i drift.

Fastighetsverksamhetens ekonomi under 2026 präglas i stor utsträckning av förändrade tidplaner för lokalförsörjnings- och investeringsprojekt. Förseningarna påverkar både intäkter, driftkostnader och kapitalkostnader under året. Trots det prognostiserade underskottet om 2,5 miljoner kronor, vilket motsvarar ca 0,5 procent av verksamhetens omsättning, bedöms verksamheten ha en stabil ekonomisk utveckling och god kontroll över de faktorer som påverkar resultatet.

Strategisk lokalförsörjning

Verksamheten för strategisk lokalförsörjning redovisar per oktober ett överskott om 0,9 miljoner kronor jämfört med budget. Helårsprognosen uppgår till 5,1 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. Verksamheten bedöms därmed kunna genomföra verksamheten inom tilldelad ekonomisk ram under 2026.

Lokalbanken

Lokalbanken redovisar per oktober ett underskott om 4,0 miljoner kronor jämfört med budget. Utfallet för perioden uppgår till 9,2 miljoner kronor jämfört med budgeterade 5,2 miljoner kronor. Underskottet förklaras främst av att lokaler har blivit vakanta samtidigt som hyreskostnaderna kvarstår under uppsägningstiden eller fram till dess att nya hyresgäster eller verksamheter kan ta lokalerna i anspråk.

Helårsprognosen uppgår till ett underskott om 11,3 miljoner kronor jämfört med budgeterade 6,3 miljoner kronor, vilket innebär en negativ avvikelse om 5,0 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av högre kostnader för vakanta lokaler än vad som förutsattes i budgeten. Merparten av underskottet är hänförligt till lokaler som stått tomma sedan april och som bedöms fortsätta vara vakanta under återstående del av året.

Resultatet illustrerar den ekonomiska påverkan som uppstår när verksamheter lämnar lokaler innan nya användare har kunnat etableras. Lokalbanken bär kostnaden för dessa lokaler under tiden de står tomma, vilket innebär att både antalet vakanta lokaler och vakansperiodens längd får en direkt påverkan på resultatet. Underskottet är därmed i huvudsak kopplat till lokalbeläggning och inte till ökade kostnader i den ordinarie verksamheten.

Arbetet med att minska vakansgraden och hitta nya användningsområden för tomställda lokaler fortsätter. En högre beläggningsgrad är den enskilt viktigaste faktorn för att minska kostnaderna inom lokalbanken och skapa bättre ekonomisk balans över tid. Verksamheten arbetar därför löpande med att samordna kommunens lokalbehov och identifiera möjliga användare till vakanta lokaler för att begränsa framtida kostnader.

Specialfastigheter

Verksamheten för specialfastigheter omfattar fastigheter som av olika skäl inte bedöms vara möjliga att hyra ut och där det samtidigt saknas beslut om avveckling, försäljning eller rivning.

Per oktober redovisar verksamheten ett underskott om 0,9 miljoner kronor jämfört med budget. Helårsprognosen visar ett underskott på samma nivå, vilket indikerar att kostnadsutvecklingen följer den bedömning som gjorts tidigare under året.

Underskottet förklaras av att verksamheten har löpande kostnader för fastigheter som inte genererar några hyresintäkter. Trots begränsad eller utebliven användning behöver fastigheterna förvaltas för att upprätthålla säkerhet, funktion och efterlevnad av myndighetskrav. Kostnader för drift, tillsyn och grundläggande underhåll kvarstår därför även när fastigheterna saknar verksamhet eller hyresgäst.

Underskottet bedöms vara hanterbart men tydliggör vikten av att fortsätta arbetet med att identifiera framtida användning för fastigheterna eller fatta beslut om avveckling, försäljning eller rivning. Långsiktigt är sådana åtgärder avgörande för att begränsa kostnaderna och minska den ekonomiska belastningen från fastigheter som inte bidrar till verksamheten eller genererar intäkter.

Lokalkostnader ej hyresgrundande

Verksamheten för lokalkostnader som inte är hyresgrundande redovisar per oktober ett överskott om 8,2 miljoner kronor jämfört med budget. Helårsprognosen uppgår däremot till ett underskott om 6,6 miljoner kronor, vilket innebär en försämring jämfört med tidigare prognoser och en betydande negativ avvikelse mot budget.

Den enskilt största förändringen jämfört med budget är att utrangeringen av den gamla Västerledsskolan i Lillsidan har senarelagts till 2027. Förseningen är en följd av att färdigställandet av den nya Lillsidanskolan har skjutits fram, vilket innebär att planerade utrangeringskostnader inte kommer att belasta resultatet under 2026 utan i stället flyttas fram till kommande år. Detta bidrar till det positiva utfallet för perioden.

Samtidigt belastas verksamheten av betydligt högre kostnader än budgeterat för rivningen av delar av tidigare Westerlundska gymnasiet, Sandbroskolan. Den ursprungliga kostnadsbedömningen uppgick till cirka 8 miljoner kronor men har successivt reviderats upp till cirka 25 miljoner kronor. Kostnadsökningen beror främst på att betydligt större mängder asbest och PCB än förväntat har identifierats, vilket kräver omfattande saneringsåtgärder innan rivningsarbetena kan genomföras. Utöver detta tillkommer utrangeringskostnader vid bland annat Örsundsbroskolan om cirka 4,7 miljoner kronor.

Helårsprognosen påverkas därmed av flera större engångsposter kopplade till rivningar, saneringar och utrangeringar. Avvikelserna förklaras dels av förändrade tidplaner, dels av att kostnaderna i flera projekt blivit betydligt högre än de bedömningar som låg till grund för budgeten. Den ekonomiska utvecklingen påverkas i stor utsträckning av förändrade förutsättningar i pågående fastighetsprojekt där både omfattningen av saneringsinsatser och tidpunkten för genomförandet har behövt omprövas under året.

För 2027 innebär den uppskjutna utrangeringen av Västerledsskolan att ytterligare kostnader om cirka 23 miljoner kronor förväntas uppstå utöver nuvarande budgetramar. Detta innebär att de ekonomiska konsekvenserna av de förändrade tidplanerna inte endast flyttas mellan åren utan också att det samlade kostnadsutfallet inom flera projekt har ökat jämfört med tidigare bedömningar. Denna utveckling kommer därför att behöva hanteras i den fortsatta planeringen och uppföljningen av verksamhetens ekonomi.

4.3 Åtgärder för budget i balans

Allmän plats

För att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi arbetar verksamheten kontinuerligt med att anpassa organisation, bemanning och arbetssätt utifrån verksamhetens behov och ekonomiska förutsättningar. Under året har återbesättning av vakanta tjänster prövats restriktivt samtidigt som bemanning och resursbehov följts upp löpande. Åtgärderna har bidragit till lägre personalkostnader under 2026 och bedöms även ge positiva ekonomiska effekter under kommande år genom en bättre anpassning mellan uppdrag, resurser och kompetensbehov.

Parallellt pågår ett arbete med att stärka verksamhetens ekonomistyrning och kostnadskontroll. Uppföljningen av avtal, verksamhet och arbetstid har utvecklats samtidigt som interna processer och arbetssätt ses över för att öka effektiviteten och förbättra resursutnyttjandet mellan olika delar av verksamheten. Effekterna bedöms successivt bidra till en mer kostnadseffektiv drift med ökad förmåga att hantera framtida kostnadsökningar inom befintliga ekonomiska ramar.

Inom drift- och underhållsverksamheten genomförs en successiv förnyelse av maskin- och fordonsparken med fokus på lägre driftskostnader, ökad driftsäkerhet och ett effektivare resursutnyttjande. Den ekonomiska effekten bedöms öka successivt i takt med att äldre fordon och maskiner ersätts.

Verksamheten arbetar även aktivt med att identifiera möjligheter till ökade intäkter, bland annat inom parkeringsverksamheten och genom utveckling av befintliga tjänster. Samtidigt utvärderas säsongsberoende arbetssätt för att förbättra planering, bemanning och användning av resurser under året.

Under hösten har införandet av verksamhetssystemet Antura påbörjats. Systemet bedöms ge bättre förutsättningar för planering, styrning och uppföljning av investeringsprojekt samt bidra till ökad kontroll över kostnader, tidplaner och resursanvändning. Den fulla effekten bedöms uppnås successivt under 2027.

Sammantaget bedöms åtgärderna bidra till att upprätthålla en budget i balans över tid genom stärkt ekonomistyrning, effektivare resursanvändning och förbättrad uppföljning. Samtidigt är möjligheterna till ytterligare kostnadsminskningar inom delar av verksamheten begränsade utan att det påverkar leveransförmåga, trafiksäkerhet eller kvalitet i skötseln av kommunens gatu-, trafik- och parkytor.

Fastighet

Fastighetsverksamheten arbetar kontinuerligt med åtgärder för att stärka den ekonomiska hållbarheten och skapa förutsättningar för en ekonomi i balans. Arbetet fokuserar på att minska driftkostnaderna, förbättra planeringen av investeringar och underhåll samt stärka uppföljningen av verksamhetens projekt och resurser.

En central åtgärd är det pågående arbetet med energieffektiviseringar genom projektet EnOff. Inom ramen för arbetet genomförs energikartläggningar av kommunens fastigheter och identifierade åtgärder genomförs successivt i samband med planerat underhåll och reinvesteringar. Exempel på åtgärder är installation av solceller, förbättrad isolering och modernisering av tekniska system. Åtgärderna bedöms successivt minska energianvändningen och sänka driftkostnaderna, med ökande ekonomisk effekt under kommande år.

Verksamheten arbetar även med att stärka planeringen och styrningen av rivnings- och saneringsprojekt. Erfarenheterna från årets projekt visar behovet av tidigare inventeringar och mer träffsäkra kostnadsbedömningar för att minska risken för större budgetavvikelser. Åtgärderna bedöms framför allt få effekt i kommande projekt genom bättre beslutsunderlag, ökad kostnadskontroll och minskad risk för oförutsedda projektkostnader.

Under året har införandet av verksamhetssystemet Antura påbörjats. Systemet förväntas förbättra planering, uppföljning och styrning av såväl investerings- som rivningsprojekt. Effekten bedöms successivt öka under 2027 genom förbättrad kontroll av ekonomi, tidplaner och resursanvändning.

För att begränsa det prognostiserade underskottet under 2026 prioriteras driftkritiskt underhåll samtidigt som mindre akuta åtgärder prövas för senareläggning när det är möjligt utan att skapa ökade framtida kostnader eller risker för verksamheten. Åtgärden bedöms ge en positiv ekonomisk effekt under innevarande år samtidigt som fastigheternas funktion och värde kan upprätthållas.

Arbetet inom lokalbanken är fortsatt prioriterat. Fokus ligger på att minska vakansgraden och öka nyttjandet av befintliga lokaler genom att matcha kommunens lokalbehov med tillgängliga ytor. För lokaler där långsiktig efterfrågan saknas behöver beslut om avveckling, försäljning eller annan användning övervägas. Åtgärderna bedöms successivt minska kostnaderna för tomställda lokaler och därmed stärka den ekonomiska utvecklingen under kommande år.

Städservice

Städservice arbetar kontinuerligt med åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans i en verksamhet där personalkostnaderna utgör den största kostnadsposten. Fokus ligger på att använda befintliga personalresurser så effektivt som möjligt, anpassa bemanningen till aktuella städuppdrag och stärka verksamhetens långsiktiga kompetensförsörjning.

Under året har verksamheten fortsatt arbetet med att anpassa personalresurserna till förändringar i lokalbeståndet och omfattningen av gällande städavtal. Åtgärderna syftar till att skapa en stabilare bemanning, bättre resursutnyttjande och ökad kostnadskontroll. Effekterna bedöms främst uppstå successivt genom minskade behov av tillfälliga lösningar och en bättre balans mellan uppdrag och bemanning.

Verksamheten arbetar även aktivt med att utveckla rekryteringsarbetet och stärka sin roll som arbetsmarknadspart genom mottagande av praktikanter och personer i arbetsträning. Åtgärderna bedöms bidra till att långsiktigt stärka kompetensförsörjningen och minska sårbarheten vid rekryteringssvårigheter och personalomsättning.

Sammantaget bedöms åtgärderna bidra till en mer stabil bemanningssituation, ökad effektivitet och förbättrade möjligheter att upprätthålla en budget i balans samtidigt som kvaliteten i leveransen av städtjänster säkerställs.

Stab

Tekniska serviceförvaltningens stab arbetar kontinuerligt med åtgärder för att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi och ett effektivt stöd till nämndens verksamheter. Fokus ligger på att prioritera kärnuppdrag inom nämndadministration, ekonomi, verksamhetsstyrning och andra lagstyrda uppgifter samtidigt som tillgängliga resurser används så effektivt som möjligt.

Under året har löpande prioriteringar genomförts mellan olika uppdrag och utvecklingsinsatser. Insatser som inte bedömts vara verksamhetskritiska på kort sikt har senarelagts eller genomförts i begränsad omfattning. Åtgärderna har bidragit till lägre kostnader under 2026 och bedöms även ge positiva effekter framåt genom en tydligare prioritering av resurser och uppdrag.

Staben arbetar också med att stärka kostnadskontrollen genom regelbunden uppföljning av abonnemang, licenser och externa tjänster för att säkerställa att kostnaderna motsvarar verksamhetens behov. Därutöver råder en generell återhållsamhet avseende resor, konferenser, utbildningar och andra påverkbara kostnader. Dessa åtgärder har effekt redan under innevarande år och bedöms bidra till lägre kostnader även kommande år.

Vid vakanser sker en prövning av om arbetsuppgifter kan omfördelas eller samordnas innan rekrytering genomförs. Denna återhållsamhet har bidragit till lägre personalkostnader under 2026 och bedöms ge fortsatt effekt så länge vakanta tjänster kan hanteras inom befintlig organisation utan att verksamhetens kvalitet eller

leveransförmåga påverkas.

Ett prioriterat utvecklingsområde är att säkerställa finansiering för förvaltningens arbete i större projekt och utvecklingsinsatser. Målsättningen är att kostnader som uppstår till följd av exempelvis exploateringsprojekt, planarbete och andra större uppdrag i ökad utsträckning ska finansieras inom respektive projekt. Åtgärden bedöms successivt minska belastningen på stabens ordinarie budget och skapa en tydligare koppling mellan uppdrag och finansiering.

Sammantaget bedöms åtgärderna bidra till en fortsatt god kostnadskontroll och skapa förutsättningar för att upprätthålla en budget i balans utan att försvaga stödet till nämndens verksamheter.

Måltidsservice

Måltidsservice arbetar kontinuerligt med att anpassa verksamheten till förändrade volymer och förutsättningar för att säkerställa en budget i balans. Arbetet omfattar både kostnadskontroll och utveckling av verksamhetens intäkter samtidigt som kvaliteten i leveransen av måltider till barn, elever och omsorgstagare ska upprätthållas.

Under året har bemanningen inom förskoleköken anpassats till minskade barnkullar. Anpassningen har genomförts utan uppsägningar genom att tillvarata naturliga avgångar, främst pensionsavgångar, samt genom interna omplaceringar. Åtgärderna har bidragit till att minska personalkostnaderna under 2026 och bedöms även ge en varaktig effekt genom att bemanningen bättre motsvarar verksamhetens volymer.

Verksamheten arbetar också med att utveckla intäktssidan genom att anpassa verksamheten till nya kunder och förändrade behov. Under året har bland annat nya uppdrag tillkommit från fristående förskolor, vilket stärker intäktsbasen och bidrar till verksamhetens ekonomiska balans.

Inför den kommande renoveringen av Bergvretenskolan pågår planering för att anpassa bemanning och produktion utifrån förändrade förutsättningar. Syftet är att säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet under ombyggnadsperioden och begränsa eventuella negativa ekonomiska effekter när projektet genomförs.

Parallellt sker en löpande uppföljning av verksamheten i kommunhuset för att säkerställa att omsättning, kostnader och prissättning utvecklas i balans. Under året har priset för lunch i kommunhusets kafeteria justerats för att uppnå full kostnadstäckning. Åtgärden bedöms ge successivt förbättrade ekonomiska förutsättningar från 2026 och framåt.

Sammantaget bedöms åtgärderna bidra till en långsiktigt hållbar ekonomi genom bättre anpassning mellan volymer, bemanning och intäkter samtidigt som verksamhetens kvalitet och leveransförmåga bibehålls.

5 Investeringar

Investeringar 2026 (mnkr)	Utfall jan-okt 2026	Budget jan-okt 2026	Avvikelse utfall mot budget jan-okt 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget
Fastigheter UN	-211,4	-249,3	37,9	-299,2	-250,9	48,3
Fastigheter UPN	-43,9	-98,2	54,3	-117,8	-55,4	62,4
Fastigheter VON	-6,7	-16,1	9,4	-19,3	-7,9	11,4
Fastigheter KS	-5,7	0,0	-5,7	0,0	-6,0	-6,0
Investeringsbidrag KS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastigheter RTJ	0,0	-0,4	0,4	-0,5	0,0	0,5
Fastigheter TN	-18,9	-28,8	9,8	-34,5	-19,1	15,4
Planerat underhåll	-58,1	-81,7	23,6	-98,0	-85,0	13,0
Allmän plats	-53,0	-95,7	42,7	-114,8	-92,3	22,5
Inventarier TN	-0,1	-0,3	0,1	-0,3	-0,3	0,0
Totalt (mnkr)	**-397,9**	**-570,3**	**172,5**	**-684,4**	**-516,9**	**167,5**

Kommentarer till investeringar

Investeringar

Tekniska nämndens investeringar uppgår per oktober till 397,9 miljoner kronor jämfört med budgeterade 570,3 miljoner kronor, vilket motsvarar en avvikelse om 172,5 miljoner kronor. Helårsprognosen uppgår till 516,9 miljoner kronor jämfört med budgeterade 684,4 miljoner kronor. Detta innebär att investeringsvolymen för året bedöms bli 167,5 miljoner kronor lägre än budget.

Avvikelsen förklaras huvudsakligen av förskjutningar inom fastighetsinvesteringar samt en lägre genomförandetakt inom allmän plats och planerat underhåll. Flera projekt har påverkats av senarelagda tidplaner, fördröjd projektering, förändrade förutsättningar i genomförandet eller behov av ytterligare utredningar innan genomförande kan ske. Den lägre investeringsvolymen innebär i huvudsak att investeringar flyttas fram i tiden snarare än att investeringsbehoven minskar.

De största avvikelserna återfinns inom fastigheter för utbildningsnämnden och upplevelsenämnden där investeringarna prognostiseras understiga budget med 48,3 respektive 62,4 miljoner kronor. Avvikelserna är främst kopplade till förändrade tidplaner i större bygg- och lokalförsörjningsprojekt. Även investeringar inom planerat underhåll och allmän plats bedöms bli lägre än budget med 13,0 respektive 22,5 miljoner kronor.

Allmän plats

Investeringarna inom allmän plats uppgår per oktober till 53,0 miljoner kronor jämfört med budgeterade 95,7 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse om 42,7 miljoner kronor. För helåret prognostiseras investeringarna uppgå till 92,3 miljoner kronor jämfört med budgeterade 114,8 miljoner kronor. Investeringsvolymen bedöms därmed bli 22,5 miljoner kronor lägre än budget.

Avvikelsen förklaras främst av att vissa planerade investeringsprojekt inte kommer att genomföras enligt årets ursprungliga tidplan. Projektet Fågeltornet Dyarna Gröngarn, med en budget om 12,0 miljoner kronor, kommer inte att genomföras under 2026. Detsamma gäller projektet för trädplantering, ståndortsförbättring och återplantering, som omfattar 9,0 miljoner kronor. För båda projekten har brister i planerings- och projektprocessen medfört att projekten inte kunnat drivas fram till genomförande enligt plan.

Trots den lägre investeringsvolymen fortsätter genomförandet av övriga prioriterade investeringar inom kommunens gatu-, trafik- och parkytor. Avvikelsen bedöms huvudsakligen vara en tidsförskjutning mellan åren och inte ett minskat investeringsbehov. Arbetet med att stärka projektstyrning, planering och uppföljning fortsätter för att förbättra genomförandeförmågan i kommande investeringsprojekt.

Planerat underhåll

Investeringarna inom planerat underhåll uppgår per oktober till 58,1 miljoner kronor jämfört med budgeterade 81,7 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse om 23,6 miljoner kronor. Helårsprognosen uppgår till 85,0 miljoner kronor jämfört med budgeterade 98,0 miljoner kronor, vilket motsvarar en avvikelse om 13,0 miljoner kronor.

Avvikelsen beror främst på att planerade besiktningar, statusbedömningar och tekniska utredningar av delar av fastighetsbeståndet har blivit försenade under året. Förseningarna har inneburit att underlag för prioritering, projektering och genomförande inte kunnat tas fram enligt plan, vilket medfört att vissa underhållsåtgärder senarelagts.

Verksamheten har under året prioriterat de åtgärder som bedöms vara mest verksamhetskritiska och nödvändiga för att säkerställa fastigheternas funktion, säkerhet och tekniska standard. Den lägre investeringsnivån innebär därför främst att underhållsåtgärder skjuts fram i tiden och att delar av underhållsbehovet kommer att behöva hanteras under kommande år. Någon förändring av det underliggande underhållsbehovet har inte skett, utan avvikelsen är huvudsakligen en effekt av senarelagt genomförande.

5.1 Investeringar, enskilda projekt

Enskilda projekt under planering och projektering (mnkr)	Totalt utfall t.o.m. okt 2026
AP Klosterparken	-2,2
AP Ombygnation Vä ringgatan Prästgårdsrondellen	-3,7
UN Skolsta fsk	-8,4
UN Kapacitetshöjande kök/matsal Bergvretenskolan	-4,1
UN Bergvretenskolan utbyggnation	-6,5
UPN Kulturhus Joar	-41,2
VON Enögla vård- och omsorgsboende	-1,7
Omsorgsboende 1 Åkersberg	-1,5
UPN Bahcohallen	-1,1
UN Salnecke förskola	-0,2
VON LSS Fannagatan	-3,9
VON LSS Furugatan	0,0
Totalt (mnkr)	**-74,5**

	Totalt per projekt (mnkr)			
Pågående enskilda projekt med genomförandebeslut från kommunstyrelsen	**Total budget**	**Utfall t.o.m. okt 2026**	**Total prognos**	**Avvikelse prognos mot budget**
UN Grundskola Lillsidan - Västerleden	-480,8	-357,2	-480,8	0,0
UN Grundskola i Örsundsbro	-310,0	-175,7	-309,9	0,1
UPN Ny C-paviljong Enavallen	-22,0	-5,8	-23,9	-1,9
Totalt (mnkr)	**-812,8**	**-538,7**	**-814,6**	**-1,8**

	Totalt per projekt (mnkr)				
Avslutade enskilda projekt under året	**Total budget**	**Utfall t.o.m. okt 2026**	**Avvikelse utfall mot budget**	**Total prognos**	**Avvikelse prognos mot budget**
TSF Nytt Kommunhus	-30,9	-29,1	1,8	-29,3	1,6
UN Ripans nya fsk	-86,0	-96,3	-10,3	-96,7	-10,7
UN Bredsands förskola (Storskogen)	-96,0	-100,3	-4,3	-101,0	-5,0
Grundskola Korsängsgatan Nyborg C-huset	-22,0	-22,2	-0,2	-22,3	-0,3
UPN Ny sporthall Västra Enköping (Aktivitetscenter Västerleden)	-98,5	-100,5	-2,0	-101,7	-3,2
Totalt (mnkr)	**-333,4**	**-348,4**	**-15,0**	**-351,0**	**-17,6**

Kommentarer till investeringar, enskilda projekt

Enskilda projekt under planering och projektering

AP Klosterparken

Projektet omfattar åtgärder för att stabilisera slänten mot ån samt genomförande av trygghetsskapande och stadsmiljöförbättrande åtgärder, däribland upprustning av kajytor, ny belysning, bryggor och växtetablering.

Under 2026 har projektering genomförts och resulterat i ett färdigt förfrågningsunderlag som upphandlades under sommaren. Entreprenör tilldelades under september månad, men kontraktstecknande avvaktades i väntan på att erforderliga tillstånd skulle vinna laga kraft.

I samband med att tillstånd erhölls under hösten ställdes ett kompletterande villkor från Länsstyrelsen avseende provtagning av befintliga dricksvattenbrunnar inom området. Detta aktualiserade en risk kopplad till möjlig påverkan på kommunens vattentäkt vid genomförande av pålningsarbeten. Pålning utgjorde en viktig del i den ursprungliga projekteringen för bryggor och solgradänger längs vattenrummet.

Mot bakgrund av den identifierade risken behandlades frågan av Tekniska nämnden. Nämnden beslutade att risken inte bedöms vara acceptabel och att samtliga pålningsarbeten ska utgå ur projektet. Beslutet medför att tidigare projekterad lösning behöver omarbetas, vilket innebär en väsentlig förändring av upphandlingsunderlaget. Den pågående upphandlingen har därför avbrutits.

Arbete pågår nu med att anpassa projekteringen till de nya förutsättningarna. Konsult har fått i uppdrag att ta fram reviderade handlingar utan pålningslösningar. Projektets

övergripande målsättning kvarstår och arbetet fortsätter med fokus på att hitta genomförbara tekniska lösningar inom ramen för nämndens beslut.

AP Ombyggnation Vä ringgatan Prästgårdsrondellen

Projektet befinner sig i upphandlingsfas och upphandlingen genomförs enligt plan. Anbudstiden pågår under hösten 2026 och efterföljande kvalificering, utvärdering och anbudsgenomgångar planeras att genomföras under november månad.

Målsättningen är att tilldelningsbeslut ska kunna fattas under december och att kontrakt tecknas före årsskiftet. Projektet följer fastställd tidplan och några avvikelser avseende ekonomi eller kvalitet har inte identifierats.

Arbetet fortgår enligt plan med fokus på att säkerställa ett konkurrenskraftigt anbudsförfarande och goda förutsättningar inför kommande genomförandefas.

UN Skolsta fsk

Projektet är för närvarande vilande i avvaktan på fortsatt hantering och genomförandebeslut. Upphandling har genomförts och entreprenör har tilldelats. Det finns ett giltigt anbud som är indexreglerat, vilket ger förutsättningar att återuppta projektet när erforderliga beslut har fattats.

Projektets tidplan har reviderats och verksamhetsstart planeras nu till 2030. Förskjutningen innebär att projektet behöver anpassas till nya förutsättningar innan genomförandefasen kan påbörjas.

Under perioden har det konstaterats att den ursprungliga budgeten baseras på äldre kalkylförutsättningar och inte längre bedöms spegla projektets aktuella kostnadsbild. En översyn av projektets ekonomiska förutsättningar kommer därför att behöva genomföras inför fortsatt hantering av projektet.

Projektets kvalitet bedöms vara god genom att erforderliga underlag och upphandling har genomförts. De största utmaningarna framåt är kopplade till tidplan och ekonomi, medan projektets grundförutsättningar i övrigt är oförändrade.

UN Kapacitetshöjande kök/matsal Bergvretenskolan

Projektet för Bergvretenskolans kök avser renovering och ombyggnad för att öka kapaciteten och möta framtida behov. Projektet är färdigprojekterat och befinner sig i upphandlingsfasen. Efter att tidigare upphandling inte genererade tillräcklig konkurrens har upphandlingsupplägget omarbetats. Kök- och matsalsdelen ingår nu som en integrerad del av entreprenaden för Bergvretenskolans tillbyggnad, vilket bedöms skapa bättre förutsättningar för genomförandet.

Projektet är starkt beroende av verksamhetens förutsättningar och genomförandet har planerats i detalj för att minimera påverkan på skolans verksamhet. För att tidplanen ska kunna hållas krävs att entreprenaden kan starta omedelbart efter skolavslutningen, då vissa arbeten endast kan genomföras under sommarlovet.

Projektet följer i nuläget budget och kvalitetskrav. Tidplanen bedöms dock som känslig eftersom fortsatt framdrift är beroende av att upphandlingen kan slutföras enligt plan. Förseningar i upphandlingsprocessen eller kontraktstecknandet riskerar att påverka genomförandet och kan medföra att projektet behöver senareläggas för att anpassas till verksamhetens förutsättningar.

Projektet följs därför noggrant med fokus på att säkerställa erforderliga beslut och tidskritiska aktiviteter inför kommande genomförandefas.

UN Bergvretenskolan utbyggnation

Projektet för tillbyggnad av Bergvretenskolan syftar till att öka skolans kapacitet med cirka 300 elevplatser och därigenom möta framtida behov. Projektet är färdigprojekterat och befinner sig i upphandlingsfasen. Upphandlingen omfattar såväl tillbyggnaden som ombyggnation av kök och matsal, vilket har samordnats för att skapa bättre förutsättningar för konkurrens och ett mer effektivt genomförande. Bedömningen är att den samlade entreprenaden ökar intresset från marknaden och skapar möjligheter till samordningsvinster under byggskedet.

Projektets genomförande har ett tydligt beroende till andra pågående lokalprojekt. Framdriften påverkas särskilt av tidplanen för Lillsidanskolan, då delar av den befintliga byggnaden behöver avvecklas innan nästa etapp kan påbörjas. Projektet följer utvecklingen noggrant och samordning sker löpande mellan berörda projekt.

Tidplanen är mycket pressad och bygger på att upphandlingsprocessen kan genomföras enligt plan. För att möjliggöra ett genomförande enligt verksamhetens behov krävs att entreprenör upphandlas och kontrakteras enligt planerad tidpunkt. Eventuella förseningar i upphandlingsprocessen riskerar att påverka projektets fortsatta planering och möjligheten att genomföra arbetena inom avsedd tidsram.

Projektet bedöms i nuläget ha god kontroll över ekonomi och kvalitet. Tidplanen innehåller däremot vissa osäkerheter kopplade till beroenden mellan projekten och de tidskritiska aktiviteter som krävs inför genomförandefasen.

UPN Kulturhus Joar

Projektet Kulturhus Joar befinner sig i projekteringsfasen och arbete pågår med att ta fram underlag inför kommande genomförande. Bygglovsansökan lämnades in under sommaren 2026 och projekteringen fortsätter parallellt med fortsatt utveckling av projektets tekniska och ekonomiska underlag.

Projektets tidplan har reviderats och en försening har kommunicerats. Färdigställande bedöms i nuläget kunna ske under 2028. Förseningen medför att den fortsatta planeringen behöver anpassas inför kommande skeden.

Under perioden har även en översyn av projektets kalkyl genomförts. Den aktuella prognosen indikerar att projektets kostnader överstiger beslutad budget, vilket innebär att fortsatt arbete pågår med att analysera kostnadsbilden och identifiera möjliga åtgärder inför kommande beslut.

Projektet bedöms hålla god kvalitet i genomförda utrednings- och projekteringsinsatser. Fortsatt fokus ligger på att färdigställa projekteringen, hantera de ekonomiska förutsättningarna och säkerställa en långsiktigt hållbar lösning inför genomförandefasen.

VON Enögla vård- och omsorgsboende

Projektet Enögla omfattar både vård- och omsorgsboende samt förskola. Programhandling har tagits fram och varit föremål för politisk behandling. Projektet har behandlats av kommunstyrelsen och återremitterats för vidare beredning. Begärda kompletteringar och svar har tagits fram och ärendet är nu återlämnat för fortsatt hantering inom kommunstyrelsen.

Arbetet har under perioden varit inriktat på att färdigställa underlag och besvara de frågor som framkom i samband med återremissen. Projektet avvaktar nu fortsatt politisk behandling och ställningstagande innan nästa steg i processen kan genomföras.

Omsorgsboende 1 Åkersberg

Projektet befinner sig i projekteringsfasen och tilldelning av entreprenör har genomförts. Arbetet fortgår enligt plan och bygglovshandlingar färdigställs inför kommande bygglovsansökan.

Planerad inflyttning bedöms kunna ske under andra kvartalet 2029. Projektet följer i nuläget såväl tidplan som budget och inga väsentliga avvikelser har identifierats.

Den fortsatta projekteringen genomförs under en relativt koncentrerad tidplan, vilket ställer höga krav på samordning mellan projektorganisation, verksamhet och entreprenör. För att säkerställa kvalitet i beslutsunderlag och handlingar har berörda interna resurser involverats tidigt i processen för att möjliggöra skyndsam granskning, återkoppling och hantering av frågor som uppkommer under projekteringen.

Projektets samlade bedömning är att arbetet fortskrider enligt plan med god kontroll över tid, ekonomi och kvalitet.

UPN Bahcohallen

Projektet Bahcohallen befinner sig i planeringsfas och syftar till att uppgradera anläggningen i enlighet med Svenska hockeyförbundets krav. Arbetet omfattar både funktionella förbättringar och tekniska åtgärder, där renovering och underhåll av befintliga lokaler kombineras med energieffektiviserande insatser. Därutöver ingår även tillbyggnad av länk- och entrébyggnad för att stärka anläggningens funktion och tillgänglighet.

Projekteringsarbetet pågår enligt plan och omfattar bland annat inventering av befintliga lokaler samt framtagande av handlingar inför kommande upphandling. Projektet genomförs i nära samverkan med berörda verksamheter, vilket ställer höga krav på planering och samordning för att minimera påverkan på den löpande verksamheten.

Under perioden har ett omfattande arbete lagts på att samordna projekteringen med verksamheternas behov och tillgängliga tider för inventeringar och platsbesök. Trots vissa utmaningar kopplade till planlösningen bedöms projektet i huvudsak följa planerad tidplan.

Målsättningen är att färdigställa projekteringen till årsskiftet, genomföra upphandling under början av 2027 och därefter teckna entreprenadkontrakt under våren. Förutsatt att tidplanen kan hållas planeras de första rivningsarbetena att påbörjas under våren 2027.

Projektet bedöms i nuläget ha god kontroll över ekonomi och kvalitet. Tidplanen bedöms innehålla vissa osäkerheter kopplade till den fortsatta projekteringen och samordningen med pågående verksamheter, men arbetet fortgår enligt plan med fokus på att säkerställa en effektiv genomförandefas.

UN Salnecke förskola

Projektet Salnecke förskola omfattar renovering av befintlig förskola samt tillbyggnad av ett tillagningskök i syfte att stärka verksamhetens kapacitet och funktion. Därutöver genomförs omfattande energieffektiviseringsåtgärder, vilket bidrar till att sänka driftkostnaderna och förbättra byggnadens långsiktiga hållbarhet.

Projektet bedöms kunna genomföras i enlighet med genomförd förstudie och inom ramen för beslutad investering. Arbetet fortskrider enligt plan och projektets omfattning, funktion och kvalitetskrav bedöms vara väl omhändertagna inom den fortsatta planeringen.

Under arbetets gång har ytterligare åtgärdsbehov i förskolans lokaler identifierats. Bedömningen är att dessa åtgärder kan genomföras betydligt mer kostnadseffektivt om de samordnas med den planerade entreprenaden, jämfört med att utföras som separata projekt vid ett senare tillfälle. Dialog pågår därför mellan projektorganisationen och fastighetsförvaltningen för att pröva möjligheten att tillföra ytterligare medel för att omhänderta dessa behov inom ramen för samma entreprenad.

Projektet följer i nuläget planerad tidplan och kvalitet. Osäkerheten avseende ekonomin är kopplad till eventuella tillkommande åtgärder och den fortsatta bedömningen av hur dessa kan finansieras på ett ändamålsenligt sätt.

VON LSS Fannagatan

Projektet LSS Fannagatan avser uppförandet av en gruppbostad med sex lägenheter och syftar till att möta behovet av bostäder inom LSS. Projektet befinner sig i projekteringsfasen. Bygghandlingsprojekteringen har levererat granskningshandlingar och granskning pågår inför färdigställande av förfrågningsunderlag och kommande upphandling.

Den ekonomiska bedömningen som har tagits fram utifrån systemhandlingarna visar att projektet i huvudsak ligger i linje med tidigare bedömda investeringsramar. Projektet bedöms därför ha god kontroll över kostnadsutvecklingen i detta skede.

Upphandling av entreprenör planeras att påbörjas under slutet av året med målsättning att produktionsstart ska kunna ske under sommaren 2027. Tidplanen innehåller vissa osäkerheter kopplade till den återstående projekteringen, granskningsarbetet och den kommande upphandlingen, men projektet följer i huvudsak planerad framdrift.

Projektet bedöms sammantaget ha god kontroll över ekonomi och kvalitet, samtidigt som fortsatt fokus ligger på att säkerställa ett väl genomarbetat underlag inför upphandlings- och genomförandefasen.

VON LSS Furugatan

Projektet avser etablering av en gruppbostad enligt LSS med sex lägenheter. Arbetet befinner sig i ett tidigt skede där utredning av alternativ lokalisering pågår för att säkerställa en långsiktigt lämplig lösning utifrån verksamhetens behov och projektets förutsättningar.

Planerad verksamhetsstart är under 2029. Arbetet med lokalisering och fortsatt planering innebär att tidplanen innehåller vissa osäkerheter kopplade till kommande ställningstaganden och beslut avseende placering och genomförande.

Projektet bedöms i nuläget ha god kontroll över ekonomi och kvalitet. Fokus under kommande period är att färdigställa lokaliseringsutredningen och skapa förutsättningar för projektets fortsatta planering och genomförande.

Pågående enskilda projekt med genomförandebeslut från kommunstyrelsen

UN Grundskola Lillsidan – Västerleden

Projektet Lillsidanskolan befinner sig i genomförandefasen. Entreprenören har aviserat överlämning av fastigheten i maj 2027, vilket innebär en förskjutning av projektets tidplan jämfört med tidigare planering.

Förseningen påverkar verksamheternas lokalförsörjning och arbete pågår för att säkerställa ändamålsenliga lösningar under den återstående byggtiden. Dialog förs löpande med entreprenören kring orsakerna till förseningen och de konsekvenser som uppstår för projektet och berörda verksamheter.

Under den senaste perioden har produktionstakten på byggarbetsplatsen ökat och projektet bedömer att framdriften har förbättrats jämfört med föregående prognostillfälle. Entreprenören har redovisat en uppdaterad produktionsplan och bedömningen är att resurssättningen har stärkts för att möjliggöra genomförandet enligt den reviderade tidplanen.

Projektet bedöms fortsatt hålla god kvalitet i genomförandet. Den ekonomiska prognosen innehåller dock vissa osäkerheter kopplade till de konsekvenser som den förskjutna tidplanen kan innebära för projektet. Fortsatt fokus ligger på att säkerställa framdrift, upprätthålla kvalitet och begränsa eventuella ekonomiska effekter av förseningen.

UN Grundskola i Örsundsbro

Projektet befinner sig i genomförandefasen och entreprenaden för den nya skolbyggnaden pågår enligt plan. Arbetet fortskrider utan identifierade avvikelser avseende tid, ekonomi eller kvalitet.

Verksamhetsstart för den nya skolbyggnaden planeras till höstterminen 2027. Arbeten kopplade till utemiljö och rivningar kommer därefter att genomföras under 2028 som en del av projektets avslutande etapper.

Parallellt planeras totalrenovering av Hus G att påbörjas under höstterminen 2027. Samordning mellan de olika delarna av projektet sker löpande för att säkerställa en effektiv produktion och en väl fungerande övergång till kommande etapper.

Projektets samlade bedömning är att arbetet fortskrider enligt fastställd tidplan och budget samt att kvaliteten i genomförandet motsvarar projektets krav och mål.

UPN Ny C-paviljong Enavallen

Projektet befinner sig i genomförandefasen där entreprenaden har upphandlats, kontrakterats och påbörjats. Rivningsarbetena är genomförda och projektet går nu vidare till nästa produktionsskede med kommande grundläggningsarbeten.

Projektet följer i huvudsak planerad framdrift och byggnaden planeras vara färdigställd under tredje kvartalet 2027. Arbetet fortgår enligt entreprenadens genomförandeplan med fokus på att säkerställa en effektiv produktion och en väl fungerande samordning mellan projektets olika delar.

Den aktuella prognosen visar att projektets kostnader överstiger ursprunglig budget. Bedömningen är dock att avvikelsen kan hanteras inom de ramar som finns enligt kommunens regler för investeringar och att projektets genomförande därför inte påverkas. Särskild uppföljning sker av kostnadsutvecklingen och åtgärder vidtas löpande för att säkerställa god ekonomisk kontroll under projektets återstående genomförande.

Projektets kvalitet bedöms vara god och några väsentliga avvikelser avseende utförande eller funktion har inte identifierats. Den samlade bedömningen är att projektet har god kontroll över genomförandet, samtidigt som särskild uppföljning sker av kostnadsutvecklingen under återstående entreprenadtid.

Avslutade enskilda projekt under året

TSF Nytt Kommunhus

Projektet för kommunhuset är i sin avslutande fas där inflyttning genomfördes den 7 april 2026. Verksamheten är därmed i drift och fokus har nu övergått till uppföljning och slutredovisning av projektet.

Projektet befinner sig i avslutsfasen och de ekonomiska prognoserna ligger i linje med beslutad budget. Under projektets genomförande har justeringar mellan år genomförts av både drift- och investeringsbudget för att anpassa projektets finansiering till faktisk genomförandetakt.

Arbete pågår med slutlig ekonomisk uppföljning och administrativ avveckling av projektet. Slutredovisning planeras att genomföras under hösten 2026.

Projektet bedöms vara genomfört enligt uppsatta mål och följer plan avseende tid, ekonomi och kvalitet. Fokus ligger nu på att färdigställa återstående administrativa delar inför projektets formella avslut.

UN Ripans nya fsk

Projektet är färdigställt, slutbesiktigat och verksamheten har flyttat in i lokalerna. Arbetet befinner sig nu i avslutsfasen där slutreglering med entreprenören pågår. Projektet har delaktiverats och arbete pågår med den slutliga aktiveringen inför kommande slutredovisning.

Den ekonomiska prognosen visar att projektet överskrider beslutad budget. Avvikelsen förklaras av flera samverkande faktorer som uppstått under projektets genomförande, däribland indexuppräkningar, saneringsåtgärder, ändrade tekniska lösningar, hinder och stillestånd i produktionen samt ökade kostnader för projektering och byggherreorganisation. Även tillkommande åtgärder kopplade till områdets förutsättningar har bidragit till den högre kostnadsnivån.

Projektet har genomförts med god kvalitet och samtliga besiktningsanmärkningar har hanterats. Fokus under den återstående projekttiden ligger på att färdigställa de administrativa avslutsaktiviteterna, genomföra slutreglering och ta fram underlag för slutredovisning.

Slutredovisning planeras att genomföras under 2027. Sammantaget bedöms projektet ha uppnått avsedda funktioner och kvalitetsmål, samtidigt som den ekonomiska avvikelsen behöver beaktas i den slutliga utvärderingen av projektet.

UN Bredsands förskola (Storskogen)

Projektet är färdigställt och verksamheten har flyttat in enligt plan. Slutbesiktning har genomförts med godkänt resultat och slutbesked har erhållits, vilket innebär att anläggningen är fullt tagen i bruk.

Arbetet befinner sig nu i projektets avslutande skede. Ett antal ekonomiska frågor återstår att hantera tillsammans med entreprenören innan projektet kan avslutas och den ekonomiska redovisningen stängas helt.

Den aktuella prognosen visar en mindre kostnadsavvikelse jämfört med budget. Avvikelsen följs upp inom ramen för projektets slutreglering och bedöms i nuläget inte påverka projektets funktion eller levererade kvalitet.

Slutredovisning planeras att genomföras under fjärde kvartalet 2026. Sammantaget bedöms projektet ha genomförts enligt plan avseende tid och kvalitet, medan den ekonomiska uppföljningen färdigställs i samband med projektets avslut.

Grundskola Korsängsgatan Nyborg C-huset

Projektet är i huvudsak färdigställt och verksamheterna har flyttat in enligt plan. Entreprenaden har avslutats med ett gott slutresultat och samtliga besiktningsanmärkningar har åtgärdats.

Under den avslutande fasen pågår arbete med slutdokumentation, inklusive relationshandlingar och komponentindelning. Projektet inväntar även den sista faktureringen innan slutlig ekonomisk avstämning kan genomföras.

Projektet har genomförts med god kvalitet och följer i allt väsentligt beslutad tidplan och budget. Ambitionen är att projektet ska kunna avslutas och överlämnas helt under november 2026.

UPN Ny sporthall Västra Enköping (Aktivitetscenter Västerleden)

Projektet är i huvudsak färdigställt och slutbesiktigat. Verksamheten har flyttat in enligt planerad tidpunkt och anläggningen är i drift. Kvarvarande arbete består främst av färdigställande av skärmtak på den norra fasaden samt åtgärdande av ett mindre antal kvarstående besiktningsanmärkningar.

Under genomförandet har projektet hanterat både förändringar och tillkommande behov från verksamheten. Trots detta bedöms projektet sammantaget ha genomförts på ett kontrollerat sätt och med bibehållen kvalitet. För att säkerställa att kvarstående arbeten slutförs enligt avtal har projektet innehållit medel kopplade till ännu ej åtgärdade besiktningspunkter.

Projektet följer i huvudsak beslutad tidplan och kvalitetsnivå. Den ekonomiska prognosen visar dock en viss kostnadsavvikelse jämfört med budget, vilket främst är kopplat till förändringar och tillägg som hanterats under projektets genomförande. Fokus ligger nu på att slutföra återstående åtgärder och avsluta projektet i sin helhet.

6 Verksamheten för vatten- och avlopp

6.1 Sammanfattning

VA-verksamheten redovisar för perioden januari till oktober 2026 ett resultat om 23,7 miljoner kronor, vilket är 15,8 miljoner kronor bättre än budget. Helårsprognosen uppgår till 13,0 miljoner kronor jämfört med budgeterade 8,8 miljoner kronor, vilket innebär ett prognostiserat överskott om 4,2 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av lägre personalkostnader till följd av vakanser, föräldraledigheter och sjukskrivningar samt av tidsförskjutningar inom underhållsarbete och investeringsprojekt.

Investeringsverksamheten omfattar fortsatt stora satsningar inom vatten- och avloppsinfrastrukturen. Per oktober uppgår investeringsutfallet till 318,7 miljoner kronor jämfört med budgeterade 538,0 miljoner kronor. Helårsprognosen uppgår till 437,7 miljoner kronor jämfört med budgeterade 645,7 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse på 207,9 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av förändrade tidplaner inom exploateringsprojekt, nyinvesteringar i ledningsnät samt andra större investeringsprojekt. Merparten av avvikelserna bedöms vara tidsförskjutningar där investeringar flyttas fram till kommande år.

Under året har arbetet fortsatt med genomförandet av det nya avloppsreningsverket samt planering och projektering inom satsningen Hållbar dricksvattenförsörjning. Arbetet med införande av fjärravlästa vattenmätare, nya verksamhetssystem och förbättrad informationshantering fortsätter och bedöms på sikt bidra till en mer effektiv, robust och digitalt utvecklad VA-verksamhet. Samtidigt har vattenläckor och utmaningar i äldre anläggningar tydliggjort behovet av fortsatta investeringar i distributionsnätet och förnyelse av anläggningstillgångarna.

Sammantaget prognostiserar VA-verksamheten ett överskott för 2026. En betydande del av avvikelsen bedöms dock vara av tillfällig karaktär och förklaras främst av vakanser, senarelagda rekryteringar samt tidsförskjutningar inom underhålls- och investeringsverksamheten. Verksamheten står samtidigt inför omfattande investeringsbehov under kommande år för att säkerställa en långsiktigt hållbar och leveranssäker vatten- och avloppsförsörjning.

6.2 Uppdrag och ansvar

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens vatten- och avloppsverksamhet (VA) inom de verksamhetsområden som har beslutats av kommunfullmäktige. Uppdraget omfattar att producera och leverera dricksvatten som uppfyller gällande kvalitetskrav samt att avleda, rena och återföra renat spillvatten och dagvatten till sjöar och vattendrag inom de kommunala VA-verksamhetsområdena. En trygg och säker produktion och leverans av dricksvatten är en grundläggande förutsättning för god hälsa och liv, samtidigt som en fungerande hantering av spill- och dagvatten utgör en central del i ett långsiktigt hållbart samhälle.

Vatten- och avloppsverksamheten ansvarar därutöver för planering, ny- och ombyggnation samt drift och underhåll av vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, dagvattenanläggningar, pumpstationer, reservoarer och tryckstegringsstationer. Verksamheten bedrivs med höga krav på kvalitet, säkerhet och långsiktighet för att säkerställa robusta och driftsäkra system som skyddar både människors hälsa och miljön.

I lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster anges att avgifternas storlek och betalningsformer ska fastställas i en taxa och att kommunfullmäktige beslutar om VA-taxan. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att anlägga, driva och underhålla VA-anläggningarna, och avgifterna ska fördelas på ett skäligt och rättvist sätt. Det finns dock inget juridiskt hinder mot att vatten- och avloppsverksamheten helt eller delvis finansieras med skattemedel.

6.3 VA:s resultat

Sammanfattning

VA-verksamheten redovisar för perioden januari till oktober 2026 ett resultat om 23,7 miljoner kronor, vilket innebär en positiv avvikelse mot budget på 15,8 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av lägre kostnader än budgeterat under perioden. Personalkostnaderna har varit lägre till följd av vakanta tjänster, föräldraledigheter och sjukskrivningar. Även övriga kostnader understiger budget, bland annat eftersom vissa planerade underhålls- och utredningsinsatser ännu inte har genomförts i den omfattning som budgeterats. Därutöver är kapitaltjänstkostnaderna lägre än budget till följd av tidsförskjutningar i investeringsprojekten.

Helårsprognosen uppgår till 13,0 miljoner kronor jämfört med budgeterade 8,8 miljoner kronor, vilket innebär ett prognostiserat överskott om 4,2 miljoner kronor. Prognosen påverkas fortsatt positivt av lägre personalkostnader, framför allt till följd av vakanta tjänster och förskjutna rekryteringar. Samtidigt bedöms kostnadsnivån öka under årets sista månader, bland annat genom ett ökat behov av konsultstöd för att säkerställa verksamhetens leveransförmåga under perioder med vakanser och organisatoriska förändringar. Även kostnader som tidigare under året har skjutits fram i tiden förväntas successivt belasta resultatet.

Sammantaget prognostiserar VA-verksamheten ett resultat om 13,0 miljoner kronor för helåret, vilket är 4,2 miljoner kronor bättre än budget. En betydande del av avvikelsen bedöms dock vara av tillfällig karaktär och förklaras främst av vakanser, senarelagda rekryteringar samt tidsförskjutningar i underhålls- och investeringsrelaterade aktiviteter. Detta innebär att den positiva avvikelsen inte fullt ut kan förväntas bestå över tid.

Resultaträkning (mnkr)	Utfall jan-okt 2026	Budget jan-okt 2026	Avvikelse utfall mot budget jan-okt 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget
Taxor och avgifter	155,7	154,5	**1,2**	185,3	185,7	**0,4**
Bidrag (intäkter)	0,1	0,0	**0,1**	0,1	0,1	**0,0**
Övriga intäkter	0,3	0,0	**0,3**	0,0	0,0	**0,0**
Summa intäkter	**156,1**	**154,5**	**1,6**	**185,4**	**185,8**	**0,4**
Personalkostnader	-32,6	-40,0	**7,4**	-48,3	-41,1	**7,2**
Bidrag (kostnader)	0,0	0,0	**0,0**	0,0	0,0	**0,0**
Köp av verksamhet	0,0	0,0	**0,0**	0,0	0,0	**0,0**
Lokalhyror	-1,7	-1,4	**-0,3**	-1,6	-1,9	**-0,3**
Övriga driftskostnader	-54,7	-57,0	**2,4**	-68,8	-70,7	**-2,0**
Kapitaltjänstkostnader	-43,5	-48,2	**4,8**	-57,9	-59,0	**-1,1**
Summa kostnader	**-132,4**	**-146,6**	**14,2**	**-176,6**	**-172,8**	**3,8**
Summa totalt (mnkr)	**23,7**	**7,9**	**15,8**	**8,8**	**13,0**	**4,2**

6.3.1 Ekonomisk analys

VA-verksamheten redovisar per oktober 2026 ett resultat om 23,7 miljoner kronor, vilket är 15,8 miljoner kronor bättre än budget. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av lägre kostnader än budgeterat under årets första tio månader. De största positiva avvikelserna återfinns inom personalkostnader och kapitaltjänstkostnader, medan intäkterna sammantaget ligger i nivå med budget.

Intäkterna från brukningsavgifter visar ett överskott för perioden, men bedömningen är att budgeten kommer att hållas för helåret. Utfallet för anslutningsavgifter är högre än budgeterat, vilket har medfört att prognosen har justerats upp.

Den största positiva avvikelsen återfinns inom personalkostnaderna. Vakanta tjänster, föräldraledigheter och sjukskrivningar har medfört att kostnaderna understiger budget för perioden. För helåret prognostiseras personalkostnaderna bli 7,2 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen bedöms huvudsakligen vara av tillfällig karaktär och är kopplad till senarelagda rekryteringar och vakanser inom verksamheten. Samtidigt har bemanningssituationen inom vissa områden medfört ett ökat behov av konsultstöd, vilket påverkar driftskostnaderna under årets senare del.

Även övriga driftskostnader understiger budget under perioden. Flera planerade utredningar och utvecklingsinsatser har senarelagts till följd av förändrade tidplaner, vilket innebär att kostnader ännu inte har belastat resultatet i den omfattning som budgeterats. Detsamma gäller delar av det planerade underhållet där kostnaderna inte sammanfaller fullt ut med budgeterad periodisering. Avvikelserna bedöms i huvudsak vara tillfälliga och kostnaderna förväntas uppstå under årets återstående månader.

Helårsprognosen påverkas samtidigt av vissa kostnadsökningar kopplade till investeringsverksamheten. Framför allt handlar det om byggnationen av det nya avloppsreningsverket i Vappa där oplanerade forceringskostnader har uppstått i delprojektet avseende en av avloppspumpstationerna. Kostnaderna bedöms vara nödvändiga för att säkerställa projektets framdrift och belastar driftbudgeten under året. Detta bidrar till att helårsprognosen blir lägre än periodutfallet.

Kapitaltjänstkostnaderna understiger budget under rapporteringsperioden till följd av tidsförskjutningar i investeringsprojekten, vilket innebär att avskrivningar ännu inte fått fullt genomslag. För helåret prognostiseras dock kapitaltjänstkostnaderna överstiga budget. Förklaringen är att en översyn av anläggningsdelarna vid det befintliga avloppsreningsverket, inklusive slamdamm, har lett till justerade nyttjandeperioder och därmed högre avskrivningar. Den kortare bedömda återstående livslängden medför ökade årliga kapitaltjänstkostnader trots att räntekostnaderna utvecklas lägre än budgeterat.

En ekonomisk risk för verksamheten är det befintliga avloppsreningsverket i Enköping. Anläggningen är ålderstigen och under senare år har endast nödvändiga investeringar genomförts i väntan på att det nya avloppsreningsverket ska tas i drift. Detta innebär en förhöjd risk för driftstörningar och akuta underhållsåtgärder. Under året har exempelvis problem med gasklockan medfört oplanerade driftkostnader om cirka 2,2 miljoner kronor. Liknande händelser kan påverka verksamhetens ekonomi negativt så länge den befintliga anläggningen är i drift.

Det finns även en betydande osäkerhet kring de framtida drifts- och underhållskostnaderna för det nya avloppsreningsverket. Osäkerheten avser både övertagandet av anläggningen och de framtida behoven av drift, underhåll och bemanning. Vissa ekonomiska konsekvenser bedöms uppstå redan under 2027 i samband med inflyttning i den nya personalbyggnaden, medan större effekter kan komma först när hela anläggningen tas över och övergår i ordinarie drift.

Sammantaget präglas verksamhetens ekonomi under 2026 av lägre personalkostnader, senarelagda verksamhetsinsatser och tidsförskjutningar inom investeringsverksamheten. Merparten av de positiva budgetavvikelserna bedöms vara tillfälliga och hänförliga till vakanser samt senarelagda aktiviteter. De långsiktiga ekonomiska utmaningarna är främst kopplade till driftskonsekvenserna av det nya avloppsreningsverket, behovet av förnyelse av befintliga anläggningar samt genomförandet av stora investeringsprojekt för att säkerställa en långsiktigt hållbar VA-försörjning.

6.3.2 Åtgärder för budget i balans

VA-verksamheten arbetar långsiktigt för att säkerställa en ekonomi i balans samtidigt som behoven av investeringar, underhåll och utveckling av VA-anläggningarna ökar. En grundläggande utgångspunkt är att verksamheten ska finansieras enligt självkostnadsprincipen i lagen om allmänna vattentjänster, vilket innebär att VA-avgifterna ska täcka de kostnader som är nödvändiga för att anlägga, driva och underhålla verksamheten. För att stärka den ekonomiska styrningen pågår därför ett arbete med att utveckla budgetprocessen, förbättra den ekonomiska planeringen och skapa bättre förutsättningar för en långsiktigt hållbar finansiering. Arbetet bedöms successivt ge effekt genom ökad träffsäkerhet i budgetering, prognoser och ekonomisk uppföljning.

Under året har analyser visat att den nuvarande taxemodelleringen behöver vidareutvecklas. Bland annat har det identifierats att vissa räntekostnader kopplade till pågående investeringar inte fullt ut har beaktats i beräkningsunderlagen. För att förbättra prognossäkerheten och skapa mer rättvisande beslutsunderlag pågår ett arbete med att utveckla modellerna för taxeberäkning och ekonomisk uppföljning. Som en del av detta arbete har verksamheten förstärkt sin interna kompetens inom ekonomi och planering genom rekrytering av en verksamhetsutvecklare med ekonomisk inriktning. Åtgärderna bedöms främst ge effekt under kommande år genom förbättrad ekonomisk styrning och långsiktig planering.

En viktig åtgärd för att stärka verksamhetens ekonomi är den höjning av brukningsavgiften med 20 procent som kommunfullmäktige beslutade om inför 2026. Avgiftshöjningen följer tidigare beslutad planering och syftar till att återställa den underfinansiering som uppstod under 2023 och 2024 samt säkerställa att verksamhetens kostnader finansieras av VA-kollektivet. Effekten av avgiftshöjningen har bidragit till att stärka verksamhetens ekonomiska förutsättningar under 2026 och kommer att få fortsatt betydelse för finansieringen av verksamheten kommande år.

Parallellt pågår arbete med hållbar investeringsplanering för att skapa en mer strukturerad och långsiktig prioritering av investeringar utifrån verksamhetsnytta, risker och hållbarhetsaspekter. Gemensamma arbetssätt utvecklas samtidigt för planering, genomförande och uppföljning av större investeringar. Målsättningen är att förbättra kontrollen över investeringsutgifter, begränsa ekonomiska konsekvenser under genomförandetiden samt skapa bättre framförhållning av framtida drift- och underhållskostnader. Effekterna bedöms öka successivt i takt med att arbetssätten implementeras och får genomslag i kommande investeringsprojekt.

Intäkter

På intäktssidan genomförs flera åtgärder för att stärka verksamhetens ekonomiska förutsättningar och säkerställa att VA-kollektivet finansierar verksamhetens kostnader i enlighet med självkostnadsprincipen. Arbetet omfattar en förstärkt uppföljning av fakturering och avgiftsuttag genom månadsvisa analyser av intäktsutvecklingen. Syftet är att tidigt kunna identifiera avvikelser och säkerställa att intäkter debiteras korrekt. Åtgärderna bedöms ge effekt både under 2026 och kommande år genom förbättrad kvalitet i uppföljningen och minskad risk för uteblivna intäkter.

Under året genomförs även en granskning av fastighetsregistret för att säkerställa att samtliga fastigheter som nyttjar kommunala VA-tjänster är korrekt registrerade och debiterade. Arbetet omfattar även utveckling av kontrollfunktioner och rutiner för att upptäcka och korrigera eventuella felaktigheter i kundsystemet. Åtgärderna bedöms successivt bidra till ett mer korrekt och rättvist avgiftsuttag samt stärka intäktsbasen över tid.

För att säkerställa en långsiktigt hållbar finansiering av verksamheten har även ett förslag till ny taxekonstruktion tagits fram och överlämnats för politisk beredning och beslut. Syftet är att skapa en mer rättvis fördelning av VA-avgifterna samt säkerställa att taxemodellen bättre speglar verksamhetens kostnadsstruktur och framtida investeringsbehov.

Kostnader

På kostnadssidan pågår ett arbete för att stärka kopplingen mellan investeringsplanering, driftbudget och framtida drift- och underhållskostnader. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för långsiktig ekonomisk styrning och att tydligare synliggöra de ekonomiska konsekvenserna av större investeringar redan i planeringsfasen. Arbetet omfattar bland annat en översyn av avskrivningstider och komponentindelning för större anläggningar och investeringar. Åtgärden bedöms successivt ge effekt genom mer rättvisande kapitaltjänstkostnader och förbättrade beslutsunderlag för framtida investeringar.

För att begränsa påverkan på den ordinarie driftbudgeten används tidigare avsatta fonderade medel för vissa kostnader kopplade till projektet Nytt avloppsreningsverk. Detta omfattar bland annat saneringskostnader och vissa räntekostnader som uppstår under genomförandefasen. Åtgärden bidrar till att minska belastningen på driftbudgeten under 2026 och skapa bättre ekonomiska förutsättningar under den period då projektets investeringskostnader är som mest omfattande.

Verksamheten arbetar också med att utveckla styrningen av investeringsprojekt för att stärka kontrollen över kostnader, tidplaner och framtida driftkonsekvenser. Genom en tydligare koppling mellan investeringsbeslut och framtida drift- och underhållsbehov skapas bättre förutsättningar att planera verksamhetens ekonomi över tid och hantera de kostnadsökningar som följer av investeringar.

Sammantaget är bedömningen att genomförda och planerade åtgärder stärker verksamhetens ekonomiska hållbarhet både på kort och lång sikt. En förbättrad taxeprocess, utvecklad ekonomisk styrning, stärkt uppföljning av intäkter och en mer strategisk investeringsplanering bedöms vara avgörande för att VA-verksamheten även framöver ska kunna bedrivas med god ekonomisk balans samtidigt som de betydande investeringsbehoven kan mötas.

6.4 Investeringar VA

Investeringar 2026 (mnkr)	Utfall jan-okt 2026	Budget jan-okt 2026	Avvikelse utfall mot budget jan-okt 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget
Anläggningar	-280,4	-383,6	103,2	-460,3	-351,6	108,7
Ny- och reinvesteringar	-17,5	-93,3	75,8	-112,0	-56,2	55,8
Omvandlingsområden	-19,7	-29,4	9,8	-35,3	-27,6	7,7
Exploatering	-2,2	-31,7	29,5	-38,0	-3,3	34,7
Investeringsbidrag	1,0	0,0	-1,0	0,0	1,0	1,0
Totalt (mnkr)	**-318,7**	**-538,0**	**219,3**	**-645,7**	**-437,7**	**207,9**

Kommentarer till taxefinansierad investeringar

De taxefinansierade investeringarna inom VA-verksamheten uppgår per oktober 2026 till 318,7 miljoner kronor jämfört med budgeterade 538,0 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse på 219,3 miljoner kronor. Helårsprognosen uppgår till 437,7 miljoner kronor jämfört med budgeterade 645,7 miljoner kronor. Investeringsvolymen bedöms därmed bli 207,9 miljoner kronor lägre än budget för året.

Den lägre investeringsvolymen förklaras huvudsakligen av förändrade tidplaner i flera större investeringsprojekt. Avvikelserna återfinns framför allt inom anläggningsinvesteringar, ny- och reinvesteringar samt exploateringsprojekt. Förskjutningarna innebär i huvudsak att investeringar flyttas fram i tiden snarare än att de utgår, vilket medför att delar av investeringsvolymen kommer att belasta kommande år i stället för 2026.

Nedan redovisas närmare analyser av avvikelserna för respektive summeringsspost.

Nyinvestering ledningsnät

Budgeten för nyinvesteringar i distributionsnätet uppgår till 34,0 miljoner kronor för 2026. Helårsprognosen beräknas till 2,1 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse på 31,9 miljoner kronor jämfört med budget. Flera av nyinvesteringarna av nya distributionsnät genomförs inom det enskilda projektet Hållbar dricksvattenförsörjning.

Den betydande avvikelsen förklaras främst av att flera förstudier och utredningar har tagit längre tid än planerat. Detta har medfört att efterföljande investeringsprojekt inte kunnat gå vidare till projektering och genomförande enligt ursprunglig tidplan. Som en konsekvens har flera planerade investeringar skjutits fram, vilket innebär att kostnaderna inte belastar 2026 i den omfattning som budgeterats.

Den lägre investeringsvolymen innebär inte att behovet av nya distributionsnätsinvesteringar har minskat, utan avvikelsen är i huvudsak hänförlig till tidsförskjutningar mellan åren. Fördröjningen påverkar genomförandetakten för planerade kapacitetshöjande åtgärder och utvecklingen av distributionsnätet, men bedömningen är att projekten fortsatt är aktuella och kommer att behöva genomföras under kommande år. Prognosen speglar därmed främst förändrade tidplaner snarare än förändrade investeringsbehov.

Nyinvestering vattenverk

För summeringssposten Nyinvestering vattenverk uppgår budgeten för 2026 till 0,0 miljoner kronor, medan helårsprognosen beräknas till 2,5 miljoner kronor. Detta innebär en avvikelse om 2,5 miljoner kronor över budget.

Avvikelsen beror dels på att det tidigare påbörjade projektet Fysiskt skydd har behövt förlängas in i 2026. Ytterligare en avvikelse beror på att ett bidragsfinansierat projekt har genomförts under hösten 2026. Projektets kostnad är 1 miljon kronor och finansieras i sin helhet av bidragspengar. För att hålla den totala investeringsbudgeten inom beslutade ramar planeras medel att omfördelas mellan summeringsposter.

Nyinvestering avloppsverk

Budgeten för summeringssposten *Nyinvestering avloppsverk* uppgår till 13,0 miljoner kronor för 2026. Helårsprognosen beräknas till 3,2 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse på 9,8 miljoner kronor i förhållande till budget. Inom summeringsposten pågår arbete med fysiskt skydd för avloppsanläggningar i enlighet med gällande krav. Största avvikelsen på 10,0 miljoner kronor består av förlängd utredningstid för Örsundsbro avloppsreningsverk.

Reinvestering Ledningsnät

Budgeten för summeringsposten Reinvestering i ledningsnät uppgår till 43,7 miljoner kronor för 2026 och helårsprognosen beräknas uppgå till 35,8 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse på 7,9 miljoner kronor jämfört med budget.

Avvikelsen förklaras främst av att flera projekt är komplexa och genomförs i områden där markförhållandena är osäkra. I samband med projekterings- och genomförandearbetet finns risk för både svåra markförhållanden och förekomst av markföroreningar, vilket kan medföra behov av kompletterande utredningar, saneringsåtgärder och tillståndsprocesser. Dessa faktorer påverkar genomförandetakten och kan innebära att vissa projekt inte hinner färdigställas enligt plan under 2026.

Helårsprognosen är därför förenad med viss osäkerhet. Om förutsättningarna i projekten förändras eller tillståndsprocesserna blir mer omfattande än beräknat finns en risk att ytterligare investeringsutgifter förskjuts till kommande år. Avvikelsen bedöms dock huvudsakligen bero på förändrade tidplaner och genomförandeförutsättningar snarare än minskade reinvesteringsbehov i ledningsnätet.

Reinvestering vattenverk

Budgeten för summeringssposten Reinvestering vattenverk uppgår till 6,0 miljoner kronor för 2026, medan helårsprognosen beräknas till 2,0 miljoner kronor. Detta innebär en avvikelse om 4,0 miljoner kronor gentemot budget. Avvikelsen förklaras av förändrade projektförutsättningar samt att projekten skjuts fram i tid, vilket medför att prognosen är lägre än budget.

Reinvestering avloppsverk

Budgeten för summeringssposten uppgår till 7,5 miljoner kronor för 2026. Helårsprognosen beräknas till 2,3 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse på 5,2 miljoner kronor i förhållande till budget. Den lägre prognosen beror på att planerade åtgärder inom summeringssposten inte genomförs i den takt som ursprungligen bedömts för året.

Avloppsverk Enköping stödåtgärder

Budgeten för summeringsposten uppgår till 0,6 miljoner kronor för 2026 och helårsprognosen bedöms uppgå till 0,6 miljoner kronor. Inom ramen för summeringsposten planeras endast nödvändiga åtgärder för att säkerställa att det befintliga avloppsreningsverket kan upprätthålla driften fram till dess att det nya avloppsreningsverket tas i drift.

Reinvesteringar Dagvattenanläggningar

Den totala budgeten för summeringsposten uppgår till 0,6 miljoner kronor för 2026 och helårsprognosen bedöms uppgå till 0,8 miljoner kronor vilket innebär en avvikelse om 0,2 miljoner kronor jämfört med budget.

Fordon

Den totala budgeten för summeringsposten uppgår till 0,6 miljoner kronor för 2026 och helårsprognosen bedöms uppgå till samma belopp. Därmed föreligger ingen avvikelse i förhållande till budget.

Övriga nyinvesteringar

Budgeten för summeringsposten uppgår till 6 miljoner kronor för 2026 och helårsprognosen beräknas till 5,4 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse om 0,6 miljon kronor under budget.

Bytet av vattenmätare till digitala mätare är ett långsiktigt projekt. Arbetet görs områdesvis och kommer att pågå i etapper med start hösten 2026. Alla mätare beräknas vara utbytta under år 2026-2029. Investeringen syftar till att modernisera mätinsamlingen, förbättra kvaliteten i mätvärdena och skapa förutsättningar för en mer effektiv administration av vattenmätarhanteringen.

Nya omvandlingsområden

Samlingsposten för nya omvandlingsområden omfattar projekten Ekudden, Kolarvik och Sjöängarna samt Märsön. Den beslutade budgeten för året uppgår till 35,3 miljoner kronor, inklusive ombudgeteringar, medan helårsprognosen beräknas till 27,6 miljoner kronor. Detta innebär en prognostiserad avvikelse om 7,7 miljoner kronor under budget.

Avvikelsen beror främst på justeringar i utbyggnaden av VA-anläggningar inom omvandlingsområdena Kolarvik och Sjöängarna. Tidplanerna för projekten har behövt revideras till följd av förändringar i detaljplanebeslut, försenade upphandlingar samt väntan på tillstånd och beslut från berörda myndigheter utifrån inskickade anmälningar.

För projekten Märsön och Ekudden har tidigare fastställda markeringsbelopp bedömts vara inaktuella. Detta är en följd av kostnadsdrivande omvärldsfaktorer och en kraftig inflation som påverkat projektens förutsättningar. Detta innebär att reviderade kalkyler kommer att tas fram efter att respektive planeringsfas har färdigställts. Därefter kommer underlagen lyftas för beslut och genomförande.

Projektet Kolarvik Sjöängarna

Projektet Kolarvik Sjöängarna befinner sig i genomförandefasen. Delentreprenaden Kolarvik är färdigställd och godkänd. Anslutning av dricksvatten och avlopp till berörda fastigheter pågår, med planerat slutförande under 2026.

Den största återstående delentreprenaden, Sjöängarna, har påbörjats men genomförs med viss tidsförskjutning och en mer komprimerad tidplan. Förskjutningen är en följd av ett tidigare överklagat tilldelningsbeslut. Delentreprenaden beräknas vara färdigställd under slutet av 2026.

Delentreprenaden Fageråsvägen har avbrutits och avvaktar myndighetsbeslut, bland annat avseende ansökt dispens från naturreservatsföreskrifterna för Fageruddsåsens naturreservat. Komplettering till Länsstyrelsen gällande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för ansökan om Natura 2000-tillstånd för Fageruddsåsen ska göras under senhösten 2026.

Vidare har delentreprenaden Sjöledningen förskjutits i tid, främst till följd av förseningar samt en pågående tillståndsprocess för vattenverksamhet. Arbetet med sjöledningen planeras att påbörjas under våren 2027 och beräknas färdigställas samma år.

Projektet Ekudden

Projektet Ekudden befinner sig i projekteringsfasen och utbyggnaden av allmänt VA planeras att genomföras under perioden 2027–2028. I takt med att projekteringen har fortskridit har kunskapen om projektets tekniska förutsättningar, genomföranderisker och kostnadsbild fördjupats.

De uppdaterade kalkylerna visar att projektet kommer att bli mer kostnadskrävande än vad som tidigare bedömts. Förklaringen är dels den allmänna kostnadsutvecklingen inom bygg- och anläggningsbranschen, dels områdets specifika förutsättningar. Ekudden präglas av tekniskt utmanande terräng, begränsade arbetsytor, förekomst av värdefulla träd samt utmaningar kopplade till ledningsförläggning. Därutöver har behovet av kompletterande utredningar och projekteringsinsatser ökat i takt med att projektet utvecklats.

Omvandlingsområdet omfattar 55 fastigheter som efter utbyggnaden kommer att anslutas till det allmänna VA-nätet. Utbyggnaden bedöms ge framtida intäkter genom anläggningsavgifter samtidigt som den bidrar till en långsiktigt hållbar vatten- och avloppsförsörjning i området.

Den förändrade kostnadsbilden innebär att projektets ekonomiska förutsättningar behöver följas noggrant i det fortsatta arbetet. Trots de ökade kostnaderna bedöms projektet fortsatt vara prioriterat och nödvändigt för att möta kommunens långsiktiga behov av utbyggnad av allmän VA-försörjning.

Projektet Märsön

Projektet är i behovsfas och arbetet har återupptagits efter antagen vattentjänstplan. Det pågår en fördjupad utredning inför eventuellt förslag till beslut om verksamhetsområde. Utredningen omfattar komplettering och kvalitetssäkring av beslutsunderlaget, inklusive tekniska förutsättningar, miljö och hälsa, ekonomi och genomförbarhet. Kostnadsbedömning och prognos uppdateras successivt i takt med att utredningsunderlagen färdigställs.

Exploatering nya nät

Budgeten för summeringsposten uppgår till 38,0 miljoner kronor för 2026, medan helårsprognosen beräknas till 3,3 miljoner kronor. Detta innebär en prognostiserad avvikelse om 34,7 miljoner kronor under budget. Avvikelsen förklaras bland annat av förändrade tidplaner inom fleråriga exploateringsprojekt, vilket medför att planerade investeringar inte genomförs i den takt som ursprungligen beräknats under året. Investeringar inom denna summeringspost är avsedda att finansieras genom anslutningsavgifter.

Annelund östra
Projektet uppvisar en budgetavvikelse om cirka 15 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att genomförandet har blivit framflyttat och förväntad projektstart är nu 2027.

Storskogen etapp 4
Projektet uppvisar en budgetavvikelse om cirka 5 miljoner kronor. Genomförandet har fortsatt blivit framflyttat och projektstarten har reviderats från år 2026 till år 2035. Den förändrade tidplanen innebär att projektet inte längre genomförs enligt ursprunglig planering.

Myran norra
Projektet uppvisar en budgetavvikelse om cirka 6 miljoner kronor. Tidplanen för utförandefasen har senarelagts till följd av ett ökat behov av utredningar, vilket har medfört en förlängd planeringsfas.

Myran södra
Projektet uppvisar en budgetavvikelse om cirka 5 miljoner kronor. Genomförandet har senarelagts och planerad start för genomförandefasen är nu reviderad till 2027.

6.4.1 Investeringar, enskilda projekt (mnkr)

I tabellerna nedan redovisas både projekt med och utan genomförande beslut från kommunstyrelsen samt de projekt som tagits i bruk under året.

	Totalt per projekt (mnkr)			
Enskilda projekt under planering och projektering	**Total budget**	**Utfall t.o.m. okt 2026**	**Total prognos**	**Avvikelse prognos mot budget**
Hållbar dricksvattenförsörjning (HDVF)	-50	-11,3	-50	0
Totalt (mnkr)	**-50**	**-11,3**	**-50**	**0**

	Totalt per projekt (mnkr)			
Pågående enskilda projekt med genomförandebeslut från kommunstyrelsen	**Totalt budget**	**Utfall t.o.m. okt 2026**	**Total prognos**	**Avvikelse prognos mot budget**
Nytt avloppsreningsverk (ARV)	-1 375	-1 161,8	-1 375	0
Kolarvik Sjöängarna	-110	-97,9	-117	-7
Totalt (mnkr)	**-1 485**	**-1 259,7**	**-1 492**	**-7**

	Totalt per projekt (mnkr)				
Avslutade enskilda projekt under året	**Totalt budget**	**Utfall t.o.m. okt 2026**	**Avvikelse utfall mot budget**	**Total prognos**	**Avvikelse prognos mot budget**
Totalt (mnkr)					

Kommentarer till taxefinansierad investeringar, enskilda projekt

Projekt Nytt avloppsreningsverk (ARV)

Den beslutade budgeten för projektet Nytt avloppsreningsverkuppgår till 402,5 miljoner kronor, inklusive ombudgeteringar. Helårsprognosen beräknas till 346,3 miljoner kronor, vilket innebär en prognostiserad avvikelse om 56,3 miljoner kronor gentemot budget.

Entreprenaderna följer i huvudsak fastställd tidplan. Färdigställande av bygg- och markentreprenaden planeras till oktober 2026, medan rör-, luft-, el- och maskinentreprenaderna bedöms vara färdigställda senast under sommarperioden 2027. Diftsättning med avloppsvatten är planerat till augusti-september 2027. Delprojektet avseende avloppspumpstationerna bedöms ligga inom tidplan, men genomförandet har blivit något förskjutet och tidplanen har komprimerats till följd av ett överklagat bygglov under 2025. Mot bakgrund av rådande markförhållanden har forceringskostnader uppkommit för att säkerställa att tidplanen kan hållas.

Inför byggnation av avloppspumpstationerna krävs fortsatt hantering av schakt- och fyllnadsmassor. Projektet medför även betydande avvikande driftkostnader, främst kopplade till saneringsåtgärder. Driftkostnader i form av saneringskostnader och räntekostnader som genereras inom ramen för investeringsprojektet planeras att finansieras med fonderade medel under 2026. Forceringskostnader finansieras av driftmedel och är upptagna i prognosen.

Projekt Hållbar dricksvattenförsörjning (HDVF)

Projektet Hållbar dricksvattenförsörjning omfattar enligt planerings- och projekteringsbeslutet från 2025 uppförande av ett nytt vattenverk, utbyggnad av ett vattenverk i den norra delen av kommunen samt två distributionsledningsprojekt. Projektet befinner sig fortsatt i planerings- och projekteringsfas och bedöms följa den övergripande tidplanen och budgetramen för denna fas.

Budgeten för planerings- och projekteringsfasen uppgår till 50,0 miljoner kronor och utfallet per oktober uppgår till 3,6 miljoner kronor. Projektets färdigställande planeras till december 2029.

Under året har arbetet främst omfattat utredningar, tillståndsfrågor, markåtkomst, geotekniska undersökningar och projektering inom samtliga fyra delprojekt. För ledningsprojekten pågår arbete med nödvändiga tillstånds- och ledningsrättsprocesser samt fortsatt projektering. För delprojekten avseende vattenverken genomförs utredningar kring bland annat reningsteknik och genomförandeform som underlag inför kommande upphandlingar.

Arbetet bedrivs samordnat mellan delprojekten för att säkerställa en kostnadseffektiv och långsiktigt hållbar lösning för kommunens framtida dricksvattenförsörjning. Fokus under den återstående delen av planeringsfasen är att färdigställa beslutsunderlag inför kommande genomförandebeslut. Genomförandebeslut för projektets olika delar planeras att behandlas politiskt under början av 2027. Projektet är en strategiskt viktig investering för att säkerställa framtida kapacitet, leveranssäkerhet och redundans i kommunens dricksvattenförsörjning.